

PREDLOG

ZAKON O PUTEVIMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet Član 1

Ovim zakonom uređuje se pravni položaj javnih i nekategorisanih puteva, način upravljanja, finansiranja i izgradnje javnih puteva, održavanje, zaštita, nadzor kao i druga pitanja od značaja za puteve.

Put Član 2

Put je površina namijenjena za obavljanje saobraćaja u skladu sa ovim zakonom.
Put može biti javni i nekategorisani.

Upotreba rodno osjetljivog jezika Član 3

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **državni put** je javni put, namijenjen saobraćajnom povezivanju regija i značajnih naselja u državi sa putevima susjednih država i mrežom evropskih puteva;
- 2) **autopol** je državni put projektovan i izgrađen isključivo za saobraćaj motornih vozila, sa fizički razdvojenim kolovozima po smjerovima bez ukrštanja u istom nivou i kontrolisanim pristupom koji ima najmanje dvije saobraćajne i jednu zaustavnu traku za svaki smjer i koji je obilježen propisanom saobraćajnom signalizacijom;
- 3) **brza saobraćajnica** je državni put za saobraćaj isključivo motornih vozila sa dvije fizički odvojene kolovozne trake za saobraćaj iz suprotnih smjerova sa raskrsnicama u dva ili više nivoa sa poprečnim putevima, drugim saobraćajnicama i željezničkim prugama, koja po pravilu ima najmanje dvije saobraćajne trake a nema zaustavnih traka;
- 4) **magistralni put** je državni put namijenjen saobraćajnom povezivanju gradova (lokalnih samouprava) ili važnijih privrednih područja i služi saobraćajnom povezivanju sa drugim putevima iste ili više kategorije ili na putni sistem susjednih država;
- 5) **regionalni put** je državni put namijenjen saobraćajnom povezivanju značajnih centara lokalnih zajednica i povezuje saobraćaj sa drugim javnim putevima jednake ili više kategorije ili na putni sistem susjednih država;
- 6) **opštinski put** je javni put koji saobraćajno povezuje teritoriju jedne opštine, odnosno grada, kao i teritoriju opštine, odnosno grada, sa mrežom državnih puteva;
- 7) **ulica** je javni put u naselju koji saobraćajno povezuje djelove naselja;
- 8) **lokalni put** je javni put koji povezuje sela i naselja na teritoriji jedne opštine ili koji se nadovezuje na odgovarajuće puteve susjedne opštine, a od značaja je za lokalni saobraćaj na teritoriji te opštine, uključujući i puteve koji povezuju željezničke stanice, pomorske luke, vazdušna pristaništa, turistička mjesta, kulturne i istorijske spomenike i slične objekte sa drugim javnim putevima;
- 9) **naselje** je prostor na kome se redovi ili grupe zgrada nalaze sa jedne ili sa obje strane puta, dajući mu izgled ulice i čije su granice označene propisanim saobraćajnim znakovima;

- 10) **put van naselja** je dio javnog puta van granica naselja;
- 11) **put u naselju** je dio javnog puta unutar granica naselja;
- 12) **saobraćajna površina** je površina namijenjena za kretanje svih ili pojedinih kategorija učesnika u saobraćaju (put, parking prostor, javna garaža, biciklističke staze i trake, pješačke površine, autobuska stajališta i drugo);
- 13) **saobraćajna signalizacija i oprema** su saobraćajni znakovi, oznake na putu, uređaji za davanje svjetlosnih saobraćajnih znakova, branici ili polubranici na prelazu puta preko željezničke pruge, privremena saobraćajna signalizacija, svjetlosne i druge oznake na putu, zaštitne ograde za vozila, zaštitne ograde za pješake, smjerokazi i kilometarske oznake;
- 14) **oprema za zaštitu javnog puta, saobraćaja i okoline** je inteligentni transportni sistem, ventilacioni i sigurnosni uređaj u tunelima, objekat i uređaj za zaštitu puta i saobraćaja, objekat i uređaj za zaštitu neposrednog okruženja puta (snjegobran, vjetrobran, zaštita od osulina, zaštita od buke i drugih štetnih uticaja na okolinu), instalacija rasvjete i rasvjeta za potrebe saobraćaja, uređaj za evidenciju saobraćaja, putna meteorološka stanica;
- 15) **kolovoz** je izgrađena površina puta po kojoj se obavlja saobraćaj sa saobraćajnim trakama (vozne, ivične, zaustavne i slično) za kretanje, odnosno mirovanje vozila;
- 16) **kolovozna konstrukcija** je višeslojni kruti ili elastični sistem, kojim se obezbeđuje prijem mehaničkih dejstava vozila i prenos na donji stroj puta, radi bezbjednog, nesmetanog i ekonomičnog kretanja vozila, bicikala i pješaka;
- 17) **kolovozni zastor** je završni sloj kolovozne konstrukcije;
- 18) **bankina** je element puta u nasipu koji obezbeđuje bočnu stabilnost puta i služi za postavljanje saobraćajne signalizacije i opreme puta;
- 19) **rigola** je element javnog puta za prihvatanje i kontrolisano vođenje površinskih voda, koji obezbeđuje stabilnost kolovozne konstrukcije;
- 20) **berma** je element puta između rigole i kosine usjeka koji služi za zaštitu rigole od erodiranog materijala, postavljanje saobraćajne signalizacije i opreme puta i za obezbeđenje preglednosti puta;
- 21) **razdjelni pojas** je prostor između dvije kolovozne trake, služi za fizičko odvajanje smjerova kretanja, postavljanje saobraćajne signalizacije i opreme kao i elemenata putnog objekta;
- 22) **razdjelna traka** je prostor između dvije kolovozne trake, služi za fizičko odvajanje smjerova kretanja i preusmjeravanje saobraćaja iz jedne kolovozne trake u drugu;
- 23) **zaštitna traka** je element javnog puta kojim se fizički razdvaja saobraćaj motornih vozila od ostalog saobraćaja;
- 24) **putni objekat** je građevinski objekat koji je sastavni dio puta: most, propust, tunel, vijadukt, galerija, potporni zid, obložni zid i drugo;
- 25) **nadvožnjak** je objekat iznad puta kojim se reguliše ukrštanje puta u dva nivoa sa drugim putem ili drugim infrastrukturnim sistemom;
- 26) **podvožnjak** je objekat u trupu puta kojim se reguliše ukrštanje puta u dva nivoa sa drugim putem ili drugim infrastrukturnim sistemom;
- 27) **funkcionalni sadržaj javnog puta** je površina, objekti, postrojenja i uređaji koji su namijenjeni za efikasno upravljanje putem i saobraćajem na putu (baze za održavanje puta, centri za upravljanje saobraćajem, naplatne stanice i drugi sadržaji);
- 28) **prateći sadržaj puta za potrebe korisnika** je površina i objekti za pružanje različitih usluga korisnicima puta (stanice za snabdijevanje motornih vozila gorivom, stanice za punjenje vozila na električni pogon, odmorišta, parkirališta, moteli, restorani, auto-servisi, prodavnice i drugi objekti za pružanje usluga);
- 29) **autobusko stajalište** je posebno izgrađen dio puta, odnosno obilježeni dio kolovoza, namijenjen za zaustavljanje autobusa, radi ukrcavanja i iskrcavanja putnika;
- 30) **putno zemljишte** je površina koja obuhvata put, putni pojas i površinu zemljишta od puta, odnosno putnog pojasa do granice eksproprijacije;

- 31) **putni pojas** je zemljište sa obje strane puta širine određene projektom puta a najmanje jedan metar od linije koju čine krajne tačke poprečnog profila puta van naselja, mjereno na spoljašnju stranu;
- 32) **zaštitni pojas** je zemljište uz javni put u kome je korišćenje prostora ograničeno zbog štetnih uticaja okoline na put i saobraćaja na putu i obrnuto;
- 33) **pojas kontrolisane izgradnje** je površina mjerena od granice zaštitnog putnog pojasa na spoljašnju stranu, čija je širina ista kao širina zaštitnog pojasa na kojoj se ograničava vrsta i obim izgradnje objekata i koja služi za zaštitu javnog puta i saobraćaja na njemu;
- 34) **vazdušni prostor iznad kolovoza** je prostor u visini od najmanje 7 metara od tačaka poprečnog profila puta, sa slobodnim prostorom u visini od najmanje 4,75 metara od najviše tačke kolovoza;
- 35) **raskrsnica** je mjesto na kojem se ukrštaju, spajaju, odnosno razdvajaju saobraćajni tokovi na najmanje dva puta u istim ili različitim nivoima;
- 36) **ukrštaj** je mjesto ukrštanja puta sa drugim linijskim infrastrukturnim objektima u istom ili različitim nivoima;
- 37) **prilazni put** je nekategorisani put koji omogućava vlasniku, odnosno držaocu nepokretnosti prilaz na javni put;
- 38) **saobraćajni priključak** je uređena površina, dio javnog puta, na kojoj se međusobno povezuju javni, nekategorisani ili prilazni putevi;
- 39) **preglednost puta** je rastojanje potrebno za bezbjedno zaustavljanje vozila ispred nepokretne prepreke na putu koja mora biti obezbijeđena na svakoj tački puta i koja se određuje na osnovu vrijednosti projektne brzine i stvarnih elemenata projektne geometrije puta;
- 40) **upravljanje saobraćajem** je vođenje, praćenje i kontrola saobraćaja na javnom putu, odnosno dionici javnog puta;
- 41) **obustava saobraćaja** je kontrolisani prekid saobraćaja na putu;
- 42) **ograničenje saobraćaja** je zabrana kretanja pojedinih vrsta vozila na putu;
- 43) **vanredni prevoz** je prevoz vozilom, odnosno skupom vozila, koja sama ili sa teretom prekoračuju dozvoljeno osovinsko opterećenje, najveću dozvoljenu ukupnu masu, širinu, dužinu ili visinu;
- 44) **upotreba vrijednost puta** je vrijednost puta u trenutku procjene u zavisnosti od stepena očuvanosti njegovih projektovanih karakteristika;
- 45) **zaštita puta** je skup mjera koje se preduzimaju radi zaštite puta, zaštitnog pojasa i pojasa kontrolisane izgradnje;
- 46) **tunel** je podzemni ili podvodni putni objekat namijenjen za odvijanje saobraćaja;
- 47) **evropska elektronska naplata putarine (EENP)** je sistem elektronske naplate putarine na teritoriji Evropske unije;
- 48) **komerčijalni objekat** je stanica za snabdijevanje motornih vozila gorivom, stanica za punjenje vozila na električni pogon, auto-servis, objekat za privremeni smještaj onesposobljenih vozila, ugostiteljski objekat, trgovinski objekat, sportsko-rekreativni objekat i drugi objekti u kojima se po osnovu kupovine/prodaje robe i usluga vrše novčane transakcije;
- 49) **obilaznica** je dio puta koja zamjenjuje put kroz naselje;
- 50) **biciklistička staza** je izgrađena saobraćajna površina namijenjena za saobraćaj bicikla i bicikla sa motorom, koja se proteže duž kolovoza puta i od njega je odvojena i obilježena propisanom saobraćajnom signalizacijom;
- 51) **biciklistička traka** je dio kolovoza namijenjen za saobraćaj bicikla i bicikla sa motorom, obilježen propisanom saobraćajnom signalizacijom;
- 52) **trasa puta** je osa puta utvrđena projektom ili obilježena na terenu koja služi kao polazna tačka za izgradnju puta;
- 53) **trup puta** je dio puta kojeg čine donji i gornji stroj puta, uključujući i zemljište na kojem je sagrađen;
- 54) **kosina** je prirodna ili vještačka kosa površina zemljišta uz put;

- 55) **sistem za odvodnjavanje puta** je uređaj za sakupljanje, odvajanje ili preusmjeravanje površinskih ili podzemnih voda (jarkovi, rigole, plitke ili duboke drenaže, revizioni ili prihvativi šahtovi, propusti, kanalizacija, bunari i slično);
- 56) **pješačka staza** je saobraćajna površina namijenjena isključivo za kretanje pješaka i obilježena propisanom saobraćajnom signalizacijom;
- 57) **trotoar** je posebno urađen dio puta pored kolovoza namijenjen prvenstveno za kretanje pješaka i obilježen propisanom saobraćajnom signalizacijom;
- 58) **prostor za provjeru mase vozila i kontrolu saobraćaja** je objekat i uređaj koji se postavlja na graničnim prelazima ili uz javne puteve, radi kontrole vanrednih prevoza i osiguravanja bezbjednosti saobraćaja;
- 59) **elektronski komunikacioni vod** su elektronski komunikacioni kablovi, njihovi elementi i sa njima povezana oprema koja je tehnološki i funkcionalno neodvojivi dio vodova i zajedno čini jednu funkcionalnu cjelinu (izvodni ormarići, TT stubići, outdoor kabineti, šahtovi);
- 60) **električni vod** su distributivni i prenosni vodovi koji služe za distribuciju i prenos električne energije, njihovi elementi i sa njima povezana oprema koja je tehnološki i funkcionalno neodvojivi dio vodova i zajedno čini jednu funkcionalnu cjelinu (niskonaponski razvodni ormari, priključno mjerni ormari, mjerni ormari, kabineti, stubovi, šahtovi i električni komunikacioni vodovi);
- 61) **kontrolisani pristup** je pristup na rampama preko ulivno izlivnih traka na denivelisanim raskrsnicama.

II. JAVNI PUT

Pravni status puta Član 5

Državni put sa pripadajućim objektima i zemljištem na kojem je izgrađen unutar putnog pojasa je u državnoj svojini.

Opštinski put sa pripadajućim objektima i zemljištem na kojem je izgrađen unutar putnog pojasa je u državnoj svojini, kojim raspolaže lokalna samouprava na čijoj teritoriji se nalazi put.

Pravo službenosti na javnom putu Član 6

Javni put je saobraćajna površina za obavljanje drumskog saobraćaja (u daljem tekstu: saobraćaj).

Na javnim putevima može se sticati pravo službenosti, radi postavljanja komunalnih, vodovodnih, energetskih objekata i objekata elektronskih komunikacija i povezane opreme i sličnih objekata i opreme od javnog interesa, ako se ne ugrožava stabilnost puta, bezbjednost i režim saobraćaja na javnim putevima, u skladu sa ovim zakonom.

Pravo službenosti iz stava 2 ovog člana upisuje se u katastar nepokretnosti.

Elementi javnog puta Član 7

Javni put sastoji se od:

- 1) trupa puta koji čini:
  - donji stroj puta (nasipi, usjeci, zasjeci, objekti, postrojenja i uređaji za odvodnjavanje puta i zaštitu puta od površinskih i podzemnih voda);
  - gornji stroj puta (kolovozna konstrukcija, ivične trake odnosno ivičnjaci, rigole, bankine, berme, razdjelne trake);
- 2) putnih građevinskih objekata (mostovi, vijadukti, nadvožnjaci, podvožnjaci, propusti, tuneli, galerije, potporni i obložni zidovi);
- 3) trotoara, pješačke i biciklističke staze i trake koje prate kolovoz puta;

- 4) putnog pojasa sa obje strane usjeka i nasipa širine najmanje 1 metar mjereno od linija koje čine krajnje tačke poprečnog profila puta van naselja;
- 5) vazdušnog prostora najmanje u visini 7 metara iznad poprečnog profila puta;
- 6) objekata za potrebe puta i korisnika puta (putne baze, upravljačke, kontrolne i naplatne stанице, autobuska stajališta na putu, parkirališta, odmorišta, funkcionalni i prateći sadržaji puta, zelene površine);
- 7) priklučaka na javni put izgrađenih na putnom zemljištu;
- 8) saobraćajne signalizacije i opreme;
- 9) opreme za zaštitu puta, saobraćaja i okoline.

Kategorizacija javnih puteva

Član 8

Javni putevi u zavisnosti od značaja saobraćajnog povezivanja su državni putevi i opštinski putevi.

Državni putevi kategorišu se kao:

- autoput;
- brza saobraćajnica;
- magistralni put; i
- regionalni put.

Opštinski putevi kategorišu se kao:

- lokalni put; i
- ulica u naseljima.

Kategorizacija državnih i opštinskih puteva vrši se u zavisnosti od saobraćajnog opterećenja, saobraćajne povezanosti sa drugim putevima i u zavisnosti od značaja tih puteva.

Bliže kriterijume za kategorizaciju državnih puteva, način obilježavanja i razvrstavanja državnih puteva propisuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Bliže kriterijume za kategorizaciju opštinskih puteva, način obilježavanja i razvrstavanja opštinskih puteva propisuje nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Evidencija javnih puteva

Član 9

Evidenciju državnih puteva vodi organ uprave nadležan za poslove saobraćaja (u daljem tekstu: organ uprave).

Evidenciju opštinskih i nekategorisanih puteva vodi nadležni organ lokalne uprave.

Evidencija iz st. 1 i 2 ovog člana naročito sadrži:

- 1) podatke o putnim prvcima; i
- 2) saobraćajno-tehničke podatke o putevima.

Bliži sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 1 ovog člana, propisuje organ državne uprave nadležan za saobraćaj (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Bliži sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 2 ovog člana, propisuje nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Promjena kategorije dijela puta

Član 10

Novoizgrađeni ili rekonstruisani dio državnog puta, sa kojim se zamjenjuje dio puta, mora biti iste kategorije kao postojeći državni put.

Državni put ili dio puta koji je zamijenjen novoizgrađenim ili rekonstruisanim dijelom državnog puta, Vlada može prekategorisati u opštinski put.

Državni put ili dio puta koji je prekategorisan u opštinski put, predaje se na upravljanje lokalnoj samoupravi u tehnički funkcionalnom stanju.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave dužan je da, u slučaju iz stava 2 ovog člana, doneše akt o prekategorizaciji u roku od 90 dana od dana prekategorizacije državnog puta ili dijela puta.

Stavljanje van upotrebe javnog puta

Član 11

Javni put ili njegov dio može se staviti van upotrebe, ako se izgradi novi put ili dio puta koji zamjenjuje postojeći javni put ili dio tog puta.

Javni put ili njegov dio koji je stavljen van upotrebe može se prenamijeniti za parkirališta, odmarališta ili za druge potrebe učesnika u saobraćaju, odnosno za druge svrhe, u skladu sa planskim dokumentom.

Nekategorisani putevi

Član 12

Nekategorisani putevi su seoski, poljski, šumski, putevi na nasipima za odbranu od poplava i parkirališta koji nijesu kategorisani.

Nekategorisani putevi su u opštoj upotrebi, osim puteva koje su izgradili privredna društva ili druga pravna lica za svoje potrebe i putevi koje su izgradila fizička lica za svoje potrebe i na svom zemljisu.

Nekategorisane puteve u opštoj upotrebi određuje nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

III. UPRAVLJANJE JAVNIM PUTEVIMA

Poslovi upravljanja javnim putevima

Član 13

Upravljanje javnim putevima obuhvata poslove: pripreme srednjoročnog i godišnjeg programa izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite javnih puteva; pripreme poziva na nadmetanje i zaključivanje ugovora za: izradu tehničke dokumentacije, reviziju tehničke dokumentacije, izvođenje radova na građenju novih puteva i rekonstrukciji postojećih i stručni nadzor nad izvođenjem radova; planiranja redovnog održavanja javnih puteva; stručne kontrole nad redovnim održavanjem javnih puteva; objavljivanje poziva za nadmetanje i zaključivanje ugovora za redovno i investiciono održavanje; vođenje evidencije o javnim putevima; praćenja utroška finansijskih sredstava; pokretanja postupka za rješavanje imovinsko pravnih odnosa za izgradnju i rekonstrukciju puteva; organizovanje naplate i kontrolu naplate naknade za upotrebu javnog puta (putarina ili korisnička naknada); praćenje stanja putne mreže; zaštite javnog puta; upravljanje saobraćajem i organizovanje i obavljanje brojanja vozila na javnom putu, pripreme poziva na nadmetanje i zaključivanje ugovora za poslove pružanja tehničke pomoći motorizovanim učesnicima u saobraćaju na javnim putevima i davanja obavještenja o stanju prohodnosti javnih puteva i vršenja drugih poslova od značaja za nesmetano odvijanje saobraćaja na javnim putevima.

Državnim putevima upravlja organ uprave.

Izuzetno od stava 2 ovog člana autoputevima, brzim saobraćajnicama, djelovima državnog puta i putnim građevinskim objektima može da upravlja privredno društvo koje osniva Vlada.

Državnim putevima ili djelovima državnih puteva može da upravlja i privredno društvo koje je zaključilo ugovor o javno-privatnom partnerstvu u skladu sa zakonom.

Opštinskim putevima upravljaju nadležni organ lokalne uprave ili privredno društvo čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave odnosno privredno društvo ili preduzenik kome je jedinica lokalne samouprave povjerila te poslove.

Privredno društvo iz st. 3, 4 i 5 ovog zakona dužno je da vodi odvojeno računovodstvo ukoliko pored upravljanja javnim putem obavlja i neku drugu djelatnost.

Odbojeno računovodstvo iz stava 6 ovog člana obuhvata iskazivanje na posebnom računu prihoda ostvarenih od upravljanja javnim putem, rashoda koji se finasiraju iz tih prihoda i ostalih rashoda nastalih po osnovu upravljanja javnim putem koji se finansiraju iz drugih izvora i iskazivanje prihoda na posebnom računu za drugu djelatnost.

Srednjoročni i godišnji program

Član 14

Izgradnja, rekonstrukcija, održavanje i zaštita državnih puteva vrši se na osnovu srednjoročnog programa radova na putevima (u daljem tekstu: srednjoročni program).

Srednjoročni program za državne puteve donosi Vlada na period od četiri godine.

Srednjoročni program sadrži: program projektovanja, izgradnje, rekonstrukcije i održavanja puteva, izvore finansiranja, dinamiku i obim realizacije pojedinačno po putevima.

Srednjoročni program sprovodi se na osnovu godišnjeg programa izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite puteva.

Godišnji program iz stava 4 ovog člana donosi Vlada.

Upravljanje saobraćajem na javnim putevima

Član 15

Upravljanje saobraćajem na javnim putevima obezbjeđuje se putem:

- 1) inteligentnih transportnih sistema (telekomunikacionih, optičkih, elektronskih i stacionarnih uređaja za praćenje, snimanje, kontrolu, bezbjednost i regulisanje saobraćaja, kontrolu stanja kolovoza i daljinsko obaveštavanje i upozoravanje, brojača saobraćaja, putnih meteoroloških stanica);
- 2) sistema i uređaja za naplatu putarine;
- 3) sigurnosne opreme u tunelima;
- 4) opreme i uređaja za zaštitu javnog puta;
- 5) saobraćajne signalizacije.

Inteligentni transportni sistemi predstavljaju sistem informaciono-komunikacionih tehnologija u drumskom saobraćaju, koji se odnosi na puteve, vozila i učesnike u saobraćaju i koristi se za upravljanje saobraćajem i mobilnošću, upravljanje saobraćajnim incidentima i za veze sa drugim vrstama saobraćaja.

Primjena intelligentnih transportnih sistema

Član 16

Inteligentni transportni sistemi primjenjuju se u oblastima:

- 1) optimalne upotrebe podataka o saobraćaju i putovanjima;
- 2) kontinuiteta usluga intelligentnih transportnih sistema u upravljanju saobraćajem;
- 3) aplikacije intelligentnih transportnih sistema u funkciji bezbjednosti saobraćaja na putevima i zaštite korisnika puteva; i
- 4) sistema koji povezuju vozila i puteve.

Prioritetne aktivnosti u okviru oblasti iz stava 1 ovog člana su pružanje:

- 1) informacija o putovanju;
- 2) informacija o bezbjednosti saobraćaja i režimu odvijanja saobraćaja;
- 3) informacija o saobraćaju u realnom vremenu;
- 4) usluga sistema e-poziva;
- 5) informacija o sigurnim i bezbjednim parkiralištima; i
- 6) usluga rezervacije sigurnih i bezbjednih parkirališta za teretna vozila i autobuse.

Upravljanje saobraćajem na javnim putevima primjenom inteligentnih transportnih sistema u drumskom saobraćaju vrši se u skladu sa programom razvoja i uvođenja inteligentnih transportnih sistema u drumski saobraćaj.

Program iz stava 3 ovog člana donosi Vlada na period od pet godina.

Program iz stava 3 ovog člana dostavlja se Evropskoj komisiji.

Izvještaj o sprovođenju programa iz stava 3 ovog člana dostavlja se Evropskoj komisiji svake treće godine.

Nadležnost organa uprave

Član 17

Organ uprave izdaje:

- 1) saobraćajno-tehničke uslove za priključenje na javni put;
- 2) saobraćajno-tehničke uslove za ukrštanje puteva, ukrštanje puta sa željezničkom prugom, elektroenergetskim dalekovodom i drugim vazdušnim vodovima i linijama;
- 3) saobraćajno-tehničke uslove za izradu tehničke dokumentacije, odnosno za postavljanje linijskih infrastrukturnih objekata na putu i zaštitnom pojasu javnog puta (željeznička infrastruktura, elektroenergetski vodovi, naftovodi, gasovodi, elektronski komunikacioni vodovi, vodovodna i kanalizaciona infrastruktura, vodovi niskog napona za osvetljenje i drugo);
- 4) saobraćajno-tehničke uslove za prekope, podkopavanja ili druge radove na putu;
- 5) saglasnosti za održavanje sportskih i drugih manifestacija na javnom putu;
- 6) dozvole za obavljanje vanrednog prevoza na javnom putu;
- 7) saglasnosti za zakup putnog zemljišta i drugog zemljišta koje pripada javnom putu;
- 8) saglasnosti za preusmjeravanje saobraćaja na javni put u slučaju obavljanja radova na izgradnji, rekonstrukciji, održavanju i zaštiti javnih puteva;
- 9) odobrenja za promjenu režima saobraćaja na javnom putu za potrebe izgradnje, rekonstrukcije, održavanja, zaštite i korišćenja javnog puta za druge potrebe;
- 10) dozvole za prekope, podkopavanje ili druge radove na putu;

Poslove iz stava 1 ovog člana na opštinskim putevima obavlja organ lokalne uprave.

Akti iz stava 1 tač. 5 do 10 ovog člana, moraju da sadrže i saobraćajno-tehničke uslove.

Akti iz stava 1 tač. 1 do 4 i tačka 10 ovog člana izadaju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnja objekata.

Saobraćajno-tehnički uslovi

Član 18

Saobraćajno-tehnički uslovi sadrže:

- oznaku kategorije javnog puta;
- broj javnog puta;
- broj dionice javnog puta;
- početnu i krajnju stacionažu dionice javnog puta;
- početnu i krajnju stacionažu dijela puta za koji se izdaju saobraćajno-tehnički uslovi;
- posebne uslove;
- katastarske parcele dijela javnog puta za koji se izdaju saobraćajno-tehnički uslovi.

Evidenciju o izdatim saobraćajno-tehničkim uslovima vodi organ uprave, odnosno organ lokalne uprave.

Evidencija iz stava 2 ovog člana objavljuje se na internet stranici organa uprave, odnosno organa lokalne uprave.

IV. FINANSIRANJE PUTEVA

Izvori finansiranja

Član 19

Projektovanje, izgradnja, rekonstrukcija, održavanje i zaštita državnih puteva finansira se iz:

- 1) Budžeta Crne Gore;
- 2) sredstava od naknada iz maloprodajne cijene tečnih goriva i akciza na tečna goriva;
- 3) sredstava ostvarenih iz naknada za korišćenje puteva;
- 4) kredita;
- 5) donacija;
- 6) ulaganja domaćih i stranih lica; i
- 7) drugih izvora u skladu sa zakonom.

Projektovanje, izgradnja, rekonstrukcija, održavanje i zaštita opštinskih puteva finansira se iz:

- 1) budžeta lokalnih samouprava;
- 2) sredstava ostvarenih iz naknada za korišćenje opštinskih puteva;
- 3) kredita;
- 4) donacija;
- 5) ulaganja domaćih i stranih lica; i
- 6) drugih izvora u skladu sa zakonom.

Projektovanje, izgradnja, rekonstrukcija, održavanje, zaštita, korišćenje i upravljanje javnim putem može biti predmet javno privatnog partnerstva u skladu sa zakonom.

Naknade za korišćenje javnog puta

Član 20

Za korišćenje javnih puteva plaćaju se naknade, i to:

- 1) godišnja naknada pri registraciji drumskih motornih vozila, traktora, priključnih vozila i drugih drumskih vozila na motorni pogon;
- 2) posebna godišnja naknada za drumska motorna vozila i njihova priključna vozila u svrhu obezbeđenja nesmetanog odvijanja saobraćaja i pružanja informativnih usluga korisnicima puta;
- 3) naknada za vanredni prevoz;
- 4) naknada za upotrebu javnog puta, njegovog dijela ili putnog objekta (putarina ili korisnička naknada);
- 5) godišnja naknada za zakup putnog zemljišta;
- 6) godišnja naknada za zakup drugog zemljišta koje pripada javnom putu;
- 7) naknada za postavljanje cjevovoda, vodovoda, kanalizacije, električnih vodova, elektronskih komunikacionih vodova, gasovoda i naftovoda na javnom putu i druge sa njima povezane infrastrukture (trafostanice, bazne stanice, antenski stubovi, pumpne stanice i drugo);
- 8) godišnja naknada za cjevovode, vodovode, kanalizaciju, električne vodove, elektronsko komunikacione vodove, gasovode i naftovode ugrađene na javnom putu i druge sa njima povezane infrastrukture (trafostanice, bazne stanice, antenski stubovi, pumpne stanice i drugo);

9) godišnja naknada za korišćenje komercijalnih objekata kojima je omogućen pristup sa javnog puta, zavisno od vrste, kategorije i površine objekta.

Visinu, način i uslove plaćanja naknada za javne puteve iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana utvrđuje Vlada.

Visinu, način i uslove plaćanja naknada za državne puteve iz stava 1 tačka 3 i tač. 5 do 9 ovog člana utvrđuje Vlada.

Visinu i način plaćanja naknade za državne puteve iz stava 1 tačka 4 ovog člana utvrđuje Vlada u skladu sa članom 22 ovog zakona.

Sredstva od naknada iz stava 1 tač. 2 i 3 i tač. 5 do 9 ovog člana za državne puteve prihod su Budžeta Crne Gore i koriste se za održavanje i zaštitu državnih puteva.

Sredstva od naknada iz stava 1 tačka 4 ovog člana za državne puteve prihod su Budžeta Crne Gore, a ako putem upravlja privredno društvo, prihod su tog privrednog društva.

Visinu, način i uslove plaćanja naknade za opštinske puteve iz stava 1 tač. 3 do 9 ovog člana i djelove državnih puteva koji prolaze kroz naselje utvrđuje jedinica lokalne samouprave, uz prethodnu saglasnost Vlade.

Visina naknada za opštinske puteve iz stava 1 tač. 3 do 9 ovog člana ne može biti veća od naknade za državne puteve.

Sredstva od naknade iz stava 1 tač. 1, 3 i tač. 5 do 9 ovog člana za opštinske puteve prihod su jedinica lokalne samouprave.

Sredstva od naknada iz st. 7 i 9 ovog člana koriste se za održavanje i zaštitu opštinskih puteva.

Sredstva od posebne naknade iz stava 1 tačka 2 ovog člana su namjenska sredstva i koriste se u svrhu pružanja tehničke pomoći motorizovanim učesnicima u saobraćaju na javnim putevima, obezbjeđenja nesmetanog odvijanja saobraćaja i pružanja informativnih usluga korisnicima puta.

Visina naknade iz stava 1 tač. 1, 2, 3 i 4 ovog člana ne smije da diskriminiše učesnike u saobraćaju.

Godišnja naknada iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana ne plaća se za jedno putničko vozilo koje je u svojini, odnosno koje se koristi na osnovu ugovora o lizingu, a koje je obilježeno znakom pristupačnosti.

Oslobađanje od plaćanja putarine i korisničke naknade

Član 21

Naknada iz člana 20 stav 1 tačka 4 ovog zakona ne plaća se za vozila koja su obilježena znakom pristupačnosti u skladu sa zakonom kojim je uređena bezbjednost saobraćaja na putevima.

Organ uprave, nadležni organ lokalne samouprave, odnosno privredno društvo koje upravlja putem (u daljem tekstu: upravljač puta) izdaje potvrdu o oslobođanju plaćanja naknade iz člana 20 stav 1 tačka 4 ovog zakona.

Potvrda iz stava 2 ovog člana izdaje se na zahtjev lica koji posjeduje znak pristupačnosti.

Uz zahtjev iz stava 3 ovog člana prilaže se kopija znaka pristupačnosti, saobraćajne dozvole i lične karte.

Način određivanja i plaćanja naknade za upotrebu javnog puta

Član 22

Naknada za upotrebu javnog puta iz člana 20 stav 1 tačka 4 ovog zakona, plaća se kao putarina ili korisnička naknada.

Putarina se sastoji od infrastrukturne naknade i/ili eksternih troškova.

Infrastrukturna naknada obuhvata nadoknadu troškova izgradnje, održavanja, upravljanja i razvoja javnog puta, njegovog dijela ili putnog objekta.

Naknada za eksterne troškove obuhvata nadoknadu za sprečavanje zagađenja vazduha i negativnog uticaja buke drumskog saobraćaja na stanovništvo.

Visina putarine određuje se prema kategoriji vozila, dužini pređene dionice javnog puta, njegovog dijela ili putnog objekta.

Korisnička naknada iz stava 1 ovog člana je naknada za upotrebu javnog puta, njegovog dijela ili putnog objekta, koja se utvrđuje srazmjerno trajanju korišćenja javnog puta, njegovog dijela ili putnog objekta za dan, sedmicu, mjesec, odnosno godinu.

Mjesečni iznos naknade iz stava 6 ovog člana ne može prelaziti 10% godišnjeg iznosa, sedmični iznos ne može prelaziti 5% godišnjeg iznosa, a dnevni iznos ne može prelaziti 2% godišnjeg iznosa korisničke naknade.

Za vozila registrovana u Crnoj Gori, mogu se naplaćivati samo godišnji iznosi korisničke naknade iz stava 6 ovog člana.

Korisnik puta je dužan da za upotrebu javnog puta ili njegovog dijela plati putarinu, odnosno korisničku naknаду.

Za upotrebu javnog puta ili njegovog dijela ne mogu se istovremeno naplaćivati putarina i korisnička naknada, osim za upotrebu mostova, tunela ili planinskih prevoja.

Izvještaj o putnim pravcima za koje se naplaćuje putarina i korisnička naknada dostavlja se Evropskoj komisiji svake četiri godine.

Bliže kriterijume za određivanje putarine, odnosno infrastrukturne naknade i eksternih troškova, korisničke naknade i sadržaj izvještaja iz stava 11 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Elektronska naplata putarine

Član 23

Naplata putarine za upotrebu državnog puta, njegovog dijela ili putnog objekta, može da se vrši i elektronski (beskontaktna naplata), kada vozila prolaze bez zaustavljanja ulaznom i izlaznom (naplatnom) saobraćajnom trakom, korišćenjem elektronskog uređaja (TAG uređaj).

Elektronska naplata iz stava 1 ovog člana, vrši se putem:

- 1) satelitskog određivanja položaja vozila; ili
- 2) mobilne komunikacije upotrebnom standard GSM-GPRS (GSM TS 03.60/23.060); ili
- 3) 5,8 GHz mikrotalasne tehnologije.

Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na državni put, njegov dio ili putni objekat koji nema tehnologiju elektronske naplate putarine, odnosno za koje bi troškovi uspostavljanja elektronske naplate putarine bili nesrazmjerni koristi od te naplate.

Nplatne saobraćajne trake za elektronsku naplatu putarine mogu se koristiti i za naplatu putarine na drugi način, pod uslovom da ne utiče na bezbjednost saobraćaja.

Na opremu za elektronsku naplatu putarine primjenjuju se propisi koji uređuju elektromagnetnu kompatibilnost, radio opremu i telekomunikacijsku terminalnu opremu.

Bliži način, tehničke zahtjeve, posebne uslove i elemente interoperabilnosti elektronske naplate putarine propisuje Ministarstvo.

Zaštita podataka o ličnosti

Član 24

Lični podaci o korisnicima državnog puta za potrebe inteligentnih transportnih sistema na državnom putu i elektronske naplate putarine i evropske elektronske naplate putarine prikupljaju se, obrađuju i koriste u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita ličnih podataka.

V. IZGRADNJA JAVNIH PUTEVA

Tehnički propisi za projektovanje i izgradnja javnih puteva

Član 25

Projektovanje i izgradnja javnih puteva vrši se u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim je uređeno planiranje prostora i izgradnja objekata.

Tehničke propise za projektovanje i izgradnju javnih puteva propisuje Ministarstvo.

Saglasnost za priključenja na javni put

Član 26

Ako nije planskom dokumentacijom definisano priključenje lokacija na kojima se grade objekti ili postavljaju uređaji pored državnih puteva: stanica za snabdijevanje motornih vozila gorivom, auto-servisa, objekata za privremeni smještaj onesposobljenih vozila, putnih baza, autobaza za pružanje pomoći i informacija učesnicima u saobraćaju, ugostiteljskih objekata, turističkih objekata, trgovinskih objekata, sportsko-rekreativnih objekata i drugih komercijalnih objekata, može da se vrši na osnovu saglasnosti organa uprave, a u skladu sa zakonom kojim je uređeno planiranje prostora i izgradnja objekata.

Saglasnost iz stava 1 ovog člana na opštinskim putevima, izdaje organ lokalne uprave.

Obaveze izvođača radova

Član 27

Privredno društvo, drugo pravno lice odnosno preduzetnik koje izvodi radove (u daljem tekstu: izvođač radova) na rekonstrukciji javnog puta, njegovog dijela ili objekta, gdje se radovi izvode pod odvijanjem saobraćaja, dužan je da za vrijeme izvođenja radova, vrši redovno održavanje na tom putu ili dijelu puta ili objekta u skladu sa planom redovnog održavanja, čiji sastavni dio je i projekat privremene saobraćajne signalizacije, na koji saglasnost daje organ uprave, odnosno organ lokalne uprave.

Izgradnja državnog puta kroz naselje

Član 28

Kada se državni put gradi kroz naselje, lokalna samouprava finansira:

- komunalnu infrastrukturu u trupu puta, koja je u svojini lokalne samouprave;
- parkirališta i slične saobraćajne površine namijenjene odvijanju saobraćaja;
- prolaze iznad i ispod puta za pješake ili bicikliste;
- javnu rasvjetu, svjetlosnu saobraćajnu signalizaciju koja je namijenjena bezbjednom odvijanju saobraćaja kroz naselje;
- pješačke i biciklističke staze;
- naprave i opremu na, uz ili nad kolovozom državnih puteva, koje su namijenjene uređenju saobraćaja, odnosno bezbjednom odvijanju saobraćaja kroz naselje.

Prolazom državnog puta, dijela puta ili putnog objekta kroz naselje ne smije se narušavati kontinuitet trase puta i saobraćaj na njemu.

Tehničke zahtjeve za projektovanje i izgradnju biciklističke infrastrukture propisuje Ministarstvo.

Tehnička dokumentacija za izgradnju komunalnih, vodoprivrednih ili drugih objekata unutar putnog zemljišta

Član 29

Ako se u sklopu izgradnje javnog puta predviđa i izgradnja komunalnih, vodoprivrednih ili drugih objekata unutar putnog zemljišta, tehnička dokumentacija javnog puta mora da obuhvati i objekte i radove koji će se izvesti na površini, odnosno ispod ili iznad površine puta.

Troškove izrade tehničke dokumentacije i građenja objekata iz stava 1 ovoga člana, snosi investitor komunalnih, vodoprivrednih ili drugih objekata.

Prava i obaveze investitora komunalnih, vodoprivrednih ili drugih objekata uređuju se ugovorom zaključenim između investitora i organa uprave, odnosno nadležnog organa jedinice lokalne samouprave.

Ako izgradnja javnog puta narušava komunalne, vodoprivredne ili druge objekte, troškove izrade tehničke dokumentacije i izgradnje tih objekata snosi investitor javnog puta.

Finansiranje izgradnje obilaznice

Član 30

Sredstva za finansiranje izgradnje obilaznice, koja je dio državnog puta, obezbeđuju se iz Budžeta Crne Gore i budžeta lokalne samouprave na čijoj teritoriji se obilaznica gradi.

Način finansiranja izgradnje obilaznice iz stava 1 ovog člana, uređuje se ugovorom zaključenim između organa uprave i nadležnog organa jedinica lokalne samouprave.

Autobusko stajalište

Član 31

Autobuska stajališta na magistralnim i regionalnim putevima grade se van kolovoza.

Autobuska stajališta na brzoj saobraćajnici, odnosno autoputu nijesu dozvoljena.

Izgradnja autobuskih stajališta koja nijesu predviđena projektom puta, vrši se uz saglasnost organa uprave, odnosno organa lokalne uprave.

Autobusko stajalište iz stava 3 ovog člana, nakon izgradnje postaje dio javnog puta.

Saobraćajno-tehničke uslove za projektovanje i uređenje autobuskih stajališta na javnim putevima izdaje organ uprave, odnosno organ lokalne uprave.

Tehničke propise za projektovanje i izgradnju autobuskih stajališta propisuje Ministarstvo.

Izmještanje javnog puta

Član 32

Ako postojeći javni put, odnosno njegov dio, treba izmjestiti zbog izgradnje drugog objekta (željeznička infrastruktura, rudnik, kamenolom, akumulaciono jezero, aerodrom) javni put, odnosno njegov dio koji se izmješta mora biti izgrađen prema kategoriji tog puta.

Troškove izmještanja javnog puta, odnosno njegovog dijela iz stava 1 ovog člana, snosi investitor objekta, zbog čije izgradnje se vrši izmještanje javnog puta, odnosno njegovog dijela, ukoliko ugovorom nije drugačije predviđeno.

Ukrštanje javnog puta sa željezničkom infrastrukturom

Član 33

Ako dođe do ukrštanja javnog puta sa željezničkom infrastrukturom, zbog izgradnje javnog puta, troškove izgradnje nadvožnjaka, podvožnjaka ili mesta ukrštanja sa željezničkom infrastrukturom sa uređajima i opremom za osiguranje bezbjednosti saobraćaja na mjestu ukrštanja snosi investitor izgradnje tog puta.

Uređaje i opremu iz stava 1 ovog člana, održava pravno lice koje upravlja željezničkom infrastrukturom (u daljem tekstu: upravljač željezničke infrastrukture).

Ako izgradnjom željezničke infrastrukture dolazi do ukrštanja sa postojećim putem, troškove ukrštanja snosi investitor željezničke infrastrukture.

Izgradnja i održavanje objekata i opreme koji prelaze preko vodotoka

Član 34

Troškove građenja objekata i opreme, koji prelaze preko vodotoka, a neophodni su zbog izgradnje puta, kada put prelazi vodotok ili ide uz njega, finansira investitor puta.

Održavanje objekata i opreme iz stava 1 ovog člana sastavni je dio održavanja puta.

Obavještavanje o radovima na javnom putu

Član 35

Investitor izgradnje javnog puta ili putnog objekta, dužan je da najmanje tri dana prije početka radova na izgradnji javnog puta ili putnog objekta obavijesti javnost putem elektronskih medija.

Privredna društva, odnosno druga pravna lica koja su vlasnici ili koja upravljaju infrastrukturnim objektima ugrađenim, odnosno postavljenim u javni put (kanalizacija, vodovod, električni vodovi, elektronsko komunikacioni vodovi, gasovod, naftovod), kao i pravna lica koja namjeravaju da te objekte izgrade, moraju uskladiti radove na tim objektima sa radovima na izgradnji javnog puta.

Investitor izgradnje javnog puta ili putnog objekta dužan je da najmanje 60 dana prije početka radova iz stava 1 ovog člana, pisanim putem obavijesti lica iz stava 2 ovog člana o početku radova.

Lica iz stava 2 ovog člana, dužna su da kod rekonstrukcije ili izvođenja drugih radova na javnom putu o svom trošku, a prilikom izgradnje javnog puta o trošku investitora izgradnje javnog puta, izmjeste objekte, postrojenja, uređaje, instalacije i vodove ili ih prilagode nastalim promjenama.

U slučaju da lica iz stava 2 ovog člana ne izmjeste, odnosno ne prilagode objekte, postrojenja, uređaje, instalacije i vodove do početka izvođenja radova na izgradnji, odnosno rekonstrukciji puta ili izvođenja radova na javnom putu, odgovaraju za štetu koja nastane zbog neblagovremenog početka izmještanja.

Ukrštanje javnog puta sa drugim infrastrukturnim sistemom

Član 36

Ako je ukrštanje javnog puta sa drugim infrastrukturnim sistemom ili drugim putem izvedeno izgradnjom podvožnjaka ili nadvožnjaka, podvožnjak odnosno nadvožnjak smatra se objektom tog javnog puta.

Gornji stroj javnog puta u podvožnjaku sa opremom i saobraćajnom signalizacijom javnog puta, kao i sistemom za odvodnjavanje površinskih i podzemnih voda, potrebnim za pravilno i bezbjedno korišćenje javnog puta, smatra se objektom tog javnog puta.

Infrastrukturni sistem ispod nadvožnjaka sa instalacijama i postrojenjima potrebnim za pravilno i bezbjedno korišćenje tog sistema, smatra se objektom tog infrastrukturnog sistema.

Nadvožnjak, odnosno podvožnjak, izgrađen iznad, odnosno ispod autoputa smatra se dijelom tog autoputa.

Izgradnja dodatnih elemenata puta

Član 37

Planskim dokumentom određuju se dionice javnog puta, odnosno putnog objekta sa dodatnim elementima (širi kolovoz, trotoar, raskrsnice za potrebe naselja, trgovi, prostori za parkiranje, javna rasvjeta, svjetlosna i druga signalizacija, autobuska stajališta, biciklističke staze i trake, pješačke staze i drugo), objekti i oprema koji odgovaraju potrebama naselja.

Izgradnjom dodatnih elemenata puta iz stava 1 ovog člana, ne smije se narušiti kontinuitet trase tog puta i saobraćaja na njemu.

Dodatni elementi državnog puta, za potrebe naselja iz stava 1 ovog člana, mogu se izgraditi na zahtjev i o trošku jedinice lokalne samouprave, uz prethodno pribavljenu saglasnost organa uprave.

Izgradnju trotoara, pješačkih i biciklističkih staza, odnosno biciklističke infrastrukture, uz državni put kroz naselje finansira jedinica lokalne samouprave.

Objekti za zaštitu javnog puta i saobraćaja na javnom putu

Član 38

Upravljač puta dužan je da obezbijedi zaštitu javnog puta i saobraćaja na tom putu na mjestima podložnim odronjavanju ili izloženim sniježnim nanosima, bujicama i jakim vjetrovima.

Zaštita iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje se:

- 1) izgradnjom stalnih objekata (potporni, obložni, pregradni i vjetrobranski zidovi i slično);
- 2) sađenjem zaštitnih šumskih pojaseva i drugih zasada na propisanom odstojanju od kolovoza, u okviru putnog zemljišta;
- 3) postavljanjem privremenih naprava (palisade, drvene ljeske, metalne rešetke, žičane mreže i drugo).

VI. ODRŽAVANJE JAVNIH PUTEVA

Način održavanja javnih puteva

Član 39

Održavanje javnih puteva je izvođenje određenih vrsta radova kojima se čuva upotrebljivost puta i obezbjeđuje nesmetano i bezbjedno odvijanje saobraćaja.

Javni putevi se moraju održavati da se na njima može vršiti nesmetan i bezbjedan saobraćaj za koji su namijenjeni, a na način i pod uslovima koji su određeni ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje bezbjednost saobraćaja.

Vrste održavanja javnog puta

Član 40

Održavanje javnih puteva obuhvata redovno, investiciono i hitno održavanje.

Prilikom izvođenja radova na održavanju javnog puta, upravljač puta dužan je da omogući bezbjedno odvijanje saobraćaja.

Upravljač puta dužan je da vrši poslove redovnog održavanja javnih puteva u skladu sa godišnjim programom iz člana 14 ovog zakona.

Poslove redovnog održavanja javnih puteva upravljač puta, može obavljati neposredno ili zaključivanjem ugovora sa izvođačem radova za redovno održavanje.

Redovno održavanje javnog puta

Član 41

Redovno održavanje javnog puta obuhvata:

- 1) pregled, utvrđivanje i ocjenu stanja javnih puteva, putnih objekata, saobraćajne signalizacije i opreme puta;
- 2) mjestimično popravljanje kolovozne konstrukcije, potpornih i obložnih zidova, obaloutvrda i ostalih elemenata trupa puta;
- 3) čišćenje kolovoza, putnih objekata i ostalih elemenata puta u granicama putnog pojasa;
- 4) površinsku obradu kolovoznog zastora;
- 5) održavanje i uređivanje bankina i bermi;
- 6) uređivanje i očuvanje kosina, nasipa, usjeka i zasječaka;
- 7) čišćenje, uređivanje i popravku jarkova, kanala, rigola, propusta i drugih djelova sistema za odvodnjavanje puta;
- 8) čišćenje, zamjenu, popravku i obnavljanje saobraćajne signalizacije i opreme;
- 9) popravku putnih objekata;

- 10) zamjenu, popravku i obnavljanje dotrajale ili uništene, odnosno oštećene opreme puta i objekata i opreme za zaštitu puta, saobraćaja i okoline;
- 11) čišćenje opreme puta i objekata, opreme za zaštitu puta, saobraćaja i okoline;
- 12) uređenje zelenih površina na putu i putnom pojusu (košenje trave, krčenje šiblja i sječeњe drveća);
- 13) čišćenje snijega i leda, odnosno primjenu mjera protiv zadržavanja snijega i leda na kolovozu javnog puta i ostalim saobraćajnim površinama kao i objektima za odvodnju;
- 14) održavanje i adaptaciju električnih i mašinskih instalacija u tunelima;
- 15) druge radove na održavanju neophodne za ispravno stanje puta i objekata na njima;
- 16) obavještavanje o stanju prohodnosti javnih puteva, vanrednim događajima na njima i o meteorološkim uslovima značajnim za bezbjedno odvijanje saobraćaja.

Mjesto na kojem se izvode radovi redovnog održavanja mora se obilježiti propisanom saobraćajnom signalizacijom.

Bliži vrste radova na redovnom održavanju puteva iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Investiciono održavanje javnog puta

Član 42

Investiciono održavanje obuhvata sljedeće radove:

- 1) obnavljanje i zamjenu dotrajalih kolovoznih konstrukcija, odnosno njenih djelova, nanošenje novog asfaltnog sloja određene nosivosti po cijeloj širini postojećeg kolovoza;
- 2) postavljanje šljunčanog odnosno tucaničkog zastora na neasfaltiranim putevima;
- 3) poboljšanje konstruktivnih elemenata puta, ublažavanje uzdužnih nagiba, promjenu poprečnog nagiba kolovoza, ispravku elemenata horizontalnih i vertikalnih krvina, proširenje i zamjenu kolovozne konstrukcije, bankina, ostalih elemenata trupa puta, poboljšanje elemenata raskrsnica u nivou i drugo;
- 4) izradu, obnavljanje i zamjenu dotrajalih propusta i drenažnih sistema, potpornih i obložnih zidova, složenih dilataционih naprava i drugo;
- 5) popravku mostova, nadvožnjaka, podvožnjaka i vijadukata i antikorozivnu zaštitu čeličnih elemenata;
- 6) zamjenu provizornih i dotrajalih mostova, nadvožnjaka, podvožnjaka i vijadukata do 15 metara dužine;
- 7) popravku tunela (zamjena drenažnih sistema, hidroizolacija, tunelske obloge, izrada rasvjete i ventilacije u tunelima);
- 8) sanaciju klizišta i odrona;
- 9) postavljanje zaštitne opreme, zaštitnih objekata i uređaja za zaštitu puta i okoline;
- 10) rekonstrukciju i zamjenu sistema upravljanja saobraćajem, sistema za prikupljanje, kontrolu i upravljanje podacima (SKADA sistem) i sistema video nadzora i detekcije incidenta kao i zamjenu inteligentnih transportnih sistema;
- 11) druge radove kojima se održava put, odnosno dovodi u projektovano stanje.

Radovi iz stava 1 ovog člana, moraju se izvoditi na osnovu tehničke dokumentacije i prijave građenja, odnosno građevinske dozvole.

Hitno održavanje

Član 43

Hitno održavanje javnih puteva obuhvata radove koje treba hitno izvesti, radi otklanjanja posljedica nastalih elementarnim nepogodama, vanrednim i nepredviđenim okolnostima i obezbeđivanja prohodnosti puta i bezbjednog odvijanja saobraćaja.

Radovima na hitnom održavanju javnih puteva, smatraju se i radovi na otklanjanju nedostataka, po nalogu inspektora za državne puteve odnosno inspekcijskog organa lokalne uprave.

Upravljač puta je dužan da u roku od tri dana od početka radova na hitnom održavanju, obavijesti nadležnu inspekciju sa opisom uzroka i mjera koje će se preduzeti.

Režim odvijanja saobraćaja za vrijeme izvođenja radova na održavanju

Član 44

Radovi na održavanju javnog puta moraju se izvoditi na način kojim se po pravilu, ne obustavlja saobraćaj.

Ako bi zbog radova na održavanju javnog puta moglo doći do smetnji u normalnom odvijanju saobraćaja, izvođač radova mora, prije početka radova, obezbijediti mjesto u kome se radovi izvode i za vrijeme trajanja radova organizovati bezbjedan saobraćaj na mjestu izvođenja radova.

U slučaju obustave saobraćaja iz stava 2 ovog člana, upravljač puta dužan je da 48 sati prije početka obustave saobraćaja obavijesti javnost i organ uprave nadležan za policijske poslove.

Mesta na kojima se izvode radovi iz stava 1 ovog člana, moraju se prije početka izvođenja radova označiti propisnom saobraćajnom signalizacijom.

Održavanje pojedinih elemenata državnog puta koji prolazi kroz naselje

Član 45

Na dijelu državnog puta koji prolazi kroz naselja, lokalne samouprave održavaju:

- autobuska stajališta, parkirališta i slične saobraćajne površine namijenjene odvijanju saobraćaja;
- prolaze iznad i ispod puta za pješake ili bicikliste;
- javnu rasvjetu, svjetlosnu saobraćajnu signalizaciju koja je namijenjena bezbjednom odvijanju saobraćaja kroz naselje;
- pješačke i biciklističke staze, odnosno biciklističku infrastrukturu;
- opremu na, uz ili nad kolovozom državnih puteva, koja je namijenjena uređenju saobraćaja, odnosno bezbjednom odvijanju saobraćaja kroz naselje;
- zelene površine i drvorede.

Lokalna samouprava snosi i troškove održavanja komunalnih objekata koji se nalaze na putu iz stava 1 ovog člana.

Organ uprave i jedinice lokalne samouprave zaključuju ugovor kojim uređuju međusobna prava i obaveze iz stava 1 ovog člana.

Saobraćajna signalizacija državnog puta

Član 46

Saobraćajna signalizacija i oprema državnog puta koji prolazi kroz naselje, mora da odgovara kategoriji tog puta.

Održavanje ukrštanja državnih i opštinskih puteva

Član 47

Održavanje ukrštanja državnih i opštinskih puteva u putnom pojasu državnog puta u nadležnosti je upravljača državnog puta.

Održavanje ukrštanja državnih puteva sa željezničkom infrastrukturom vrši se u skladu sa opštim propisima o bezbjednosti saobraćaja.

Održavanje objekata

Član 48

Održavanje objekata kojim državni put premošćava drugu komunikaciju (željeznicu, opštinski put) obezbjeđuje upravljač državnog puta.

Državni put na graničnom prelazu

Član 49

Državni put na graničnom prelazu održava se u istom obimu i na jednakom nivou kao put ispred i iza graničnog prelaza.

Održavanje ostalih saobraćajnih površina na graničnom prelazu obezbeđuju vlasnici, odnosno korisnici dodatnih površina.

Privremeno preusmjeravanje saobraćaja na opštinski put

Član 50

Upravljač državnog puta može zbog zatvaranja državnog puta, privremeno preusmjeriti saobraćaj na opštinski put.

U slučaju preusmjeravanja saobraćaja sa državnog na opštinski put, ako je potrebno povećati obim održavanja na opštinskom putu ili ga osposobiti za povećan saobraćaj, lokalna samouprava ima pravo na nadoknadu troškova povećanog obima održavanja opštinskog puta.

Održavanje zajedničkih konstrukcija

Član 51

Održavanje zajedničkih konstrukcija, uređaja, elemenata ili drugih vodova, instalacija i naprava u putnom pojasu puta vrši se na osnovu ugovora zaključenog između upravljača puta i vlasnika instalacija.

Postupanje na osnovu plana za otklanjanje elementarnih nepogoda

Član 52

Ako na javnom putu dođe do prekida saobraćaja zbog elementarnih nepogoda (sniježnih lavina, odronjavanje terena u većem obimu, zemljotresa), a izvođač radova nije u stanju da svojim sredstvima otkloni nastale smetnje ili uspostavi saobraćaj, upravljač javnog puta postupa na osnovu plana za otklanjanje elementarnih nepogoda koji se donosi po hitnom postupku.

Šteta zbog neblagovremenog izvođenja radova

Član 53

Izvođač radova je dužan da održava puteve tako da se na njima može vršiti bezbjedan saobraćaj za koji su namijenjeni.

Izvođač radova odgovara za štetu koja nastane korisnicima puta zbog propuštanja blagovremenog izvođenja potrebnih radova i preduzimanja odgovarajućih mera na održavanju javnih puteva.

VII. BEZBJEDNOST DRŽAVNIH PUTEVA

Bezbjednost državnih puteva u odnosu na bezbjednost saobraćaja

Član 54

Državni putevi se planiraju, projektuju, rekonstruišu, grade i održavaju, radi nesmetanog i bezbjednog odvijanja saobraćaja na njima.

Bezbjednost državnih puteva u pogledu bezbjednosti saobraćaja na njima obezbeđuje se sprovođenjem:

- ocjene uticaja državnih puteva na bezbjednost saobraćaja;
- revizije bezbjednosti državnih puteva;
- rangiranja državnih puteva prema bezbjednosti saobraćaja i upravljanja tim putevima;
- provjere bezbjednosti državnih puteva.

Postupci iz stava 2 ovog člana primjenjuju se u fazi planiranja, projektovanja, građenja i eksploatacije državnih puteva.

Ocjena uticaja državnih puteva na bezbjednost saobraćaja

Član 55

Ocjena uticaja državnih puteva na bezbjednost saobraćaja vrši se analizom uticaja novog puta ili rekonstrukcije postojećeg puta na bezbjednost saobraćaja.

Ocjenu uticaja iz stava 1 ovog člana, vrši stručna komisija koju obrazuje upravljač puta odnosno investitor.

Ocjenu uticaja iz stava 1 ovog člana vrši stručna komisija koja je nezavisana od upravljača puta odnosno investitiora, od kojih najmanje jedan član komisije treba da ispunjava uslove iz člana 63 ovog zakona.

O ocjeni uticaja iz stava 1 ovog člana stručna komisija sačinjava izvještaj o ocjeni uticaja državnog puta na bezbjednost saobraćaja koji se dostavlja upravljaču puta odnosno investitoru u roku od osam dana od dana sačinjanja izvještaja.

Način ocjene uticaja državnih puteva na bezbjednost saobraćaja, bliži sastav stručne komisije i uslovi koje moraju da ispunjavaju članovi stručne komisije za sprovođenje ocjene uticaja i sadržaj izvještaja o ocjeni uticaja državnog puta na bezbjednost saobraćaja propisuje Ministarstvo.

Revizija bezbjednosti državnih puteva

Član 56

Revizija bezbjednosti državnih puteva vrši se ocjenjivanjem parametara koji se odnose na karakteristike projekata za putnu infrastrukturu u svim fazama projektovanja, od planiranja do početka eksploatacije puta za novi put, odnosno za rekonstrukciju državne putne infrastrukture u odnosu na bezbjedno odvijanje saobraćaja na njima.

Revizija bezbjednosti državnih puteva vrši se prilikom izrade tehničke dokumentacije i izgradnje državnog puta.

Reviziju bezbjednosti državnih puteva vrši nezavisni revizor ili tim nezavisnih revizora koji imaju sertifikat za revizora bezbjednosti puteva.

Sertifikat iz stava 3 ovog člana izdaje Ministarstvo.

Revizor za bezbjednost državnih puteva kojeg angažuju upravljač puta odnosno investitor dužan je da u fazi planiranja, projektovanja i izgradnje državnog puta sačini izvještaj o bezbjednosnim elementima.

Upravljač puta, odnosno investitor dužni su da postupe u skladu sa izvještajem revizora za bezbjednost puteva, a ukoliko nijesu u mogućnosti da postupe u skladu sa izvještajem, dužni su da Ministarstvu i revizoru za bezbjednost puteva dostave pisano obrazloženje.

U slučaju iz stava 6 ovog člana, Ministarstvo je dužno da preduzme odgovarajuće mјere u odnosu na izvještaj revizora.

Rangiranje državnih puteva prema bezbjednosti saobraćaja i upravljanje tim putevima

Član 57

Rangiranje državnih puteva prema bezbjednosti saobraćaja i upravljanje tim putevima je postupak u kojem se vrši definisanje, analiza i rangiranje dionica putne mreže koja je u eksploataciji više od tri godine i na kojima se dogodio veliki broj saobraćajnih nezgoda sa tragičnim posljedicama u odnosu na intenzitet saobraćaja.

Postupak rangiranja i upravljanja putevima iz stava 1 ovog člana sprovodi organ uprave preko pravnog lica izabranog u postupku javnog nadmetanja u skladu sa zakonom.

Rangiranje i upravljanje putevima u odnosu na bezbjednost saobraćaja vrši se na osnovu:

- 1) broja saobraćajnih nezgoda koje se dogode na dionici puta; ili

2) snimljenih tehničkih elemenata dionice puta.

Provjera bezbjednosti državnih puteva vrši se radi određivanja bezbjednosne karakteristike puta i da bi se smanjio broj saobraćajnih nezgoda na njima.

Provjera iz stava 4 ovog člana, uključuje povremenu kontrolu državnih puteva i analizu mogućih uticaja radova na putu na bezbjedno odvijanje saobraćaja.

Provjeru iz stava 4 ovog člana, vrši Inspekcija za državne puteve.

Bliže uslove koje treba da ispunjavaju državni putevi u odnosu na bezbjednost saobraćaja, reviziju bezbjednosti državnog puta, provjero bezbjednosti državnog puta, sadržaj izveštaja o reviziji i izveštaja o provjeri, sastav stručne komisije i uslove koje ispunjavaju članovi stručne komisije za sprovođenje revizije i provjere, praćenje stanja bezbjednosti saobraćaja, rangiranje i upravljanje putevima i uticaj puta na saobraćajne nezgode propisuje Ministarstvo.

Minimalno-bezbjednosni uslovi za tunele

Član 58

Tuneli duži od 500 m na državnim putevima koji pripadaju transevropskoj putnoj mreži, moraju da ispunjavaju minimalno-bezbjednosne uslove, radi sprječavanja ugrožavanja ljudskih života, životne sredine, tunelskih instalacija i pružanja zaštite u slučaju nezgode.

Tuneli moraju da ispunjavaju uslove iz stava 1 ovog člana, prilikom planiranja, projektovanja, građenja i eksploatacije tehničkih elemenata tunela, rasvjete, signalizacije, označavanja tunela i zaštitne i bezbjednosne opreme u tunelima.

Bliže minimalno-bezbjednosne uslove iz stava 2 ovoga člana propisuje Ministarstvo, uz prethodno pribavljenu saglasnost organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove i organa državne uprave nadležnog za poslove uređenja prostora i zaštite životne sredine.

Bezbjednost saobraćaja u tunelima

Član 59

Za bezbjednost saobraćaja u tunelima na državnom putu koji pripadaju transevropskoj putnoj mreži i ispunjavanje minimalno-bezbjednosnih uslova za tunele odgovoran je organ uprave odnosno upravljač puta.

Za svaki tunel duži od 500 metara na državnom putu koji pripada transevropskoj putnoj mreži na teritoriji Crne Gore određuje se upravljač tunela.

Upravljač tunela iz stava 2 ovog člana po pravilu je upravljač puta na kome se tunel nalazi.

Za tunele koji se nalaze na teritoriji Crne Gore i susjedne države može se odrediti zajednički upravljač tunela.

Ako su u slučaju iz stava 4 ovog člana određena dva upravljača tunela, odluka o bezbjednosti saobraćaja u tunelu, koju donosi upravljač tunela, donosi se uz prethodnu saglasnost drugog upravljača tunela.

Obaveze upravljača tunela

Član 60

Upravljač tunela dužan je da zabrani ili ograniči saobraćaj ili zatvori tunel, ako tunel ne ispunjava minimalno-bezbjednosne uslove propisane za tunele i odredi uslove pod kojima se saobraćaj može ponovo uspostaviti ili tunel otvoriti.

Upravljač tunela dužan je da:

- 1) obezbijedi ispunjavanje propisanih bezbjednosnih uslova;
- 2) utvrdi organizacione i operativne planove, kao i planove za obuku za slučaj opasnosti i opremanje hitnih službi;
- 3) utvrdi postupak za hitno zatvaranje tunela u slučaju opasnosti;
- 4) sprovodi neophodne mjere za smanjenje rizika;

- 5) sačini analizu rizika koji utiču na bezbjednost, karakteristike i vrstu saobraćaja, dužinu i geometriju tunela sa prognozom broja prolazaka teretnih vozila dnevno;
- 6) dostavi Ministarstvu i organu uprave dokumentaciju o bezbjednosti sa analizom rizika iz tačke 5 ovog stava.

Izradu analize iz stava 2 tačka 5 ovog člana, može da vrši samo pravno lice koje je nezavisno od upravljača tunela.

Vanredni događaj ili nezgoda koja nastaje u tunelu

Član 61

Upravljač tunela dužan je da za svaki vanredni događaj ili nezgodu koja nastane u tunelu sačini izvještaj i dostavi licu odgovornom za bezbjednost u tunelu iz člana 62 ovog zakona, nadležnim inspekcijskim organima i hitnim službama, najkasnije u roku od 30 dana od dana nastanka događaja.

Hitnim službama iz stava 1 ovog člana smatraju se policija, vatrogasne službe, spasilačke službe, službe upravljača tunela, kao i druge službe koje intervenišu u slučaju nezgode.

Ako upravljač tunela, na osnovu saradnje sa organima nadležnim za sproveođenje istrage, dobije podatke koji sadrže analizu okolnosti vanrednog događaja ili nezgode u tunelu, dužan je da te podatke dostavi licu odgovornom za bezbjednost u tunelu i hitnim službama, najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema podataka.

Upravljač tunela dužan je da izvještaj iz stava 1 ovog člana i podatke iz stava 3 ovog člana dostavi Ministarstvu u roku od 30 dana od dana nastupanja vanrednog događaja ili nastanka nezgode, odnosno od dana prijema tih podataka.

Izvještaj iz stava 4 ovog člana dostavlja se Vladi.

Izvještaj iz stava 5 ovog člana dostavlja se i Evropskoj komisiji, najkasnije u roku od 30 dana od dana dostavljanja izvještaja.

Lice odgovorno za bezbjednost u tunelu

Član 62

Upravljač tunela dužan je da, za tunel kojim upravlja, odredi lice odgovorno za bezbjednost u tunelu uz saglasnost Ministarstva, radi sproveođenja preventivnih i zaštitnih mjera kojima se obezbjeđuje bezbjednost učesnika u saobraćaju i zaposlenih u tunelu.

Lice odgovorno za bezbjednost u tunelu obavlja poslove kojima se obezbjeđuje primjena propisa o bezbjednosti tunela.

Lice odgovorno za bezbjednost u tunelu mora biti nezavisno od upravljača tunela i ne smije postupati po naložima upravljača tunela u vezi sa poslovima koje vrši, a može biti zaposleno kod upravljača tunela ili hitnim službama tunela.

Lice iz stava 3 ovog člana može biti određeno kao odgovorno lice za više tunela na jednom području.

Lice iz stava 3 ovog člana dužno je da:

- 1) obezbijedi koordinaciju sa hitnim službama i učestvuje u pripremi operativnih planova sa šematskim prikazima;
- 2) učestvuje u planiranju, procjeni i sproveođenju aktivnosti u slučajevima opasnosti;
- 3) učestvuje u utvrđivanju bezbjednosnih šema i specifikacije objekata, opreme i aktivnosti u funkciji tunela, za nove tunele, kao i za tunele koji se rekonstruišu;
- 4) provjerava obučenost zaposlenih u tunelima i hitnim službama i učestvuje u organizovanju vježbi koje se održavaju u redovnim vremenskim periodima;
- 5) provjerava da li se tunelska konstrukcija i oprema redovno održava i popravlja;
- 6) učestvuje u procjeni svakog vanrednog događaja i nezgode.

Uslovi za dobijanje sertifikata za revizora bezbjednosti puteva

Član 63

Sertifikat za revizora bezbjednosti puteva može se izdati licu ako:

- 1) ima završen najmanje VII-1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija saobraćajne struke (smjer drumski saobraćaj), odnosno građevinske struke (smjer saobraćaj);
- 2) ima najmanje pet godina radnog iskustva iz bezbjednosti drumskog saobraćaja, odnosno projektovanja ili izvođenja radova na izgradnji puteva;
- 3) nije pravноснаžno osuđivano u poslednjih pet godina za krivična djela koja ga čine nedostojnim za obavljanje poslova revizora;
- 4) ima položen stručni ispit za revizora bezbjednosti puteva.

Stručni ispit polaže se pred komisijom koju obrazuje Ministarstvo.

Način polaganja i program stručnog ispita za revizora propisuje Ministarstvo.

Izdavanje sertifikata za revizora bezbjednosti puteva

Član 64

Sertifikat za revizora bezbjednosti puteva izdaje se na pet godina.

Obnova sertifikata iz stava 1 ovog člana, može se vršiti na period od pet godina, pod uslovom da lice iz stava 1 član 63 ovog zakona ima položen ispit provjere znanja za obnovu sertifikata za revizora.

Sertifikat za revizora bezbjednosti puteva oduzeće se ako:

- 1) revizor prestane da ispunjava uslove propisane ovim zakonom;
- 2) je sertifikat izdat na osnovu neistinitih i netačnih podataka;
- 3) revizor ne obavlja poslove u skladu sa zakonom.

Stručni ispit za provjeru znanja za obnovu sertifikata za revizora bezbjednosti puteva, polaže se prema programu koje propisuje Ministarstvo.

Sertifikat iz stava 1 ovog člana izdaje se na obrascu koji propisuje Ministarstvo.

Uslovi za izradu tehničke dokumentacije saobraćajne signalizacije

Član 65

Poslove ovlašćenog inženjera za izradu tehničke dokumentacije saobraćajne signalizacije i opreme puta može da vrši lice koje ima završen najmanje VII-1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija saobraćajne struke (smjer drumski saobraćaj) i najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima izrade tehničke dokumentacije saobraćajne signalizacije i opreme puta.

Ispunjenošć uslova iz stava 1 ovog člana utvrđuje rješenjem Ministarstvo.

Registar lica iz stava 1 ovog člana vodi Ministarstvo.

Uslovi za revizora tehničke dokumentacije saobraćajne signalizacije

Član 66

Poslove revizora tehničke dokumentacije saobraćajne signalizacije i opreme puta može da vrši lice koje ima završen VII-1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija saobraćajne struke (smjer drumski saobraćaj) i najmanje pet godina radnog iskustva na izradi tehničke dokumentacije saobraćajne signalizacije i opreme puta, odnosno izvođenja radova saobraćajne signalizacije i opreme puta, kao ovlašćeni inženjer.

Ispunjenošć uslova iz stava 1 ovog člana utvrđuje rješenjem Ministarstvo.

Registar lica iz stava 1 ovog člana vodi Ministarstvo.

VIII. ZAŠTITA JAVNIH PUTEVA

Obustava saobraćaja

Član 67

Ministarstvo, odnosno nadležni organ lokalne uprave, može na zahtjev upravljača puta zabraniti saobraćaj na putu ili za pojedine vrste vozila na cijelom putu ili na pojedinim djelovima puta, ako se javni put nalazi u takvom stanju da se na njemu ne može obavljati saobraćaj ili samo za pojedine vrste vozila ili ako bi saobraćaj pojedine vrste vozila nanosio štetu javnom putu i objektima na putu ili ako se radovi na rekonstrukciji i održavanju javnog puta ne mogu izvesti bez obustavljanja saobraćaja ili ako drugi razlozi bezbjednosti saobraćaja na putu to zahtijevaju.

U slučaju elementarnih nepogoda koje mogu izazvati prekid saobraćaja, inspektor za puteve može privremeno obustaviti saobraćaj.

Opšta zabrana saobraćaja na putu može biti samo privremena, a zabrana saobraćaja za pojedine vrste vozila može biti privremena i stalna.

Zabrana saobraćaja mora se blagovremeno objaviti u elektronskim medijima i označiti odgovarajućim saobraćajnim znacima na javnom putu.

Radovi na javnom putu

Član 68

Radovi na javnom putu ili uz njega, koji utiču na saobraćaj, odnosno zbog kojih je potrebno djelimično ili potpuno zatvaranje puta za saobraćaj, mogu se obavljati samo na osnovu dozvole koju izdaje organ uprave, odnosno nadležni organ lokalne uprave.

Dozvolu za privremenu izmjenu režima saobraćaja organ uprave, odnosno nadležni organ lokalne uprave izdaje na osnovu projekta saobraćajne signalizacije i opreme puta za vrijeme izvođenja radova.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, dozvoljeno je privremeno, djelimično ili potpuno zatvaranje puta zbog redovnog održavanja.

U slučaju rekonstrukcije puta, zahtjev za zatvaranje javnog puta ili njegovog dijela mora da sadrži podatke: o lokaciji, vrsti i obimu radova zbog kojih se predlaže zatvaranje puta, način i vrijeme trajanja njihovog izvođenja.

Dozvola za privremeno zatvaranje magistralnog, regionalnog ili opštinskog puta izdaje se za sportske i druge priredbe koje se odvijaju na putu.

Sportske i druge priredbe na autoputevima i brzim saobraćajnicama nijesu dozvoljene.

Podnositelj zahtjeva za potpuno zatvaranje puta ili njegovog dijela mora o zatvaranju puta i preusmjeravanju saobraćaja obavijestiti organ uprave nadležan za policijske poslove i javnost putem elektronskih medija i to najmanje tri dana prije zatvaranja puta.

Izvještaj o stanju i prohodnosti javnih puteva

Član 69

O stanju i prohodnosti javnih puteva i o prekidu saobraćaja i vanrednim događajima na tim putevima izvođač radova iz člana 40 stav 4 ovog zakona, dužan je da svakodnevno podnosi izvještaj upravljaču puta, inspektoru za puteve i pravnom licu koje obavlja poslove pružanja tehničke pomoći na putu, radi pravovremene informisanosti svih učesnika u saobraćaju i informisanja o stanju prohodnosti puteva.

Poslovi pružanja tehničke pomoći na putu

Član 70

Poslove pružanja tehničke pomoći motorizovanim učesnicima u saobraćaju na javnim putevima, davanje obavještenja o stanju prohodnosti javnih puteva i druge poslove od značaja

za nesmetano odvijanje saobraćaja na javnim putevima, može da vrši pravno lice na osnovu ugovora zaključenog sa Ministarstvom.

Pravno lice iz stava 1 ovog člana mora da ispunjava sljedeće uslove:

- da ima u vlasništvu, zakupu ili lizingu odgovarajući broj vozila za pružanje pomoći na putu;
- da ima odgovarajući broj stalno zaposlenih lica za pružanje informativnih usluga korisnicima puta.

Pravno lice iz stava 1 ovog člana, dužno je da sačini godišnji program pomoći na putevima i program informisanja i dostavi ih Ministarstvu na saglasnost.

Izvještaj o realizaciji programa iz stava 3 ovog člana pravno lice dužno je da dostavi Ministarstvu najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Ugovor iz stava 1 ovog člana zaključuje se na osnovu prethodno sprovedenog postupka javnog oglašavanja, na period od četiri godine.

Bliže uslove iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Režim saobraćaja u zimskom periodu

Član 71

Organ uprave, odnosno organ lokalne uprave donosi plan zimskog održavanja javnih puteva koji sadrži program aktivnosti na zimskom održavanju sa prikazom lokacija na koje se vrši postavljanje saobraćajne signalizacije za regulisanje saobraćaja u zimskom periodu.

Organ uprave, dužan je da na državnim putevima postavi saobraćajnu signalizaciju u skladu sa izmjenom režima saobraćaja u zimskom periodu.

Opremljenost motornih vozila koja saobraćaju javnim putem

Član 72

Motorna i priključna vozila koja saobraćaju na javnim putevima moraju imati točkove sa pneumaticima.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, vozilo sa gusjenicama može saobraćati na javnom putu sa savremenim kolovoznim zastorom, ako su gusjenice zaštićene oblogom sa ravnim površinama ili drugim odgovarajućim oblogama.

Vozila Vojske Crne Gore ne moraju da ispunjavaju uslove iz stava 2 ovog člana, a upravljač puta ima pravo na naknadu štete koja je time prouzrokovana.

Zaprežna vozila ukupne mase do tri tone prilikom učešća u saobraćaju na putu ne moraju imati točkove sa pneumaticima.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, u vanrednim okolnostima vozila na motorni pogon sa gusjenicama mogu saobraćati na javnim putevima sa savremenim kolovoznim zastorom i ako gusjenice nijesu snabdjevene odgovarajućim oblogama uz obavezu nadoknade štete koja je time prouzrokovana.

Vanredni prevoz

Član 73

Prevoz vozilima čija ukupna masa, osovinski pritisak i dimenzije ne odgovaraju propisima, odnosno tehničkom stanju puta, smatra se vanrednim prevozom.

Vanredni prevoz vrši se na osnovu dozvole za vanredni prevoz na javnom putu, koju izdaje organ uprave, odnosno organ lokalne uprave za svaki pojedinačni prevoz.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, može se izdati mjesечna dozvola za vanredni prevoz i za vozilo ili skup vozila, koji zbog svojih karakteristika ima obilježja vanrednog prevoza.

O izdatim dozvolama iz st. 2 i 3 ovog člana i vremenu za koje su izdate organ uprave, odnosno organ lokalne uprave u pisanoj formi, obavještava organ uprave nadležan za policijske poslove, Ministarstvo, odnosno inspekcijski organ lokalne uprave i komunalnu policiju, kao i izvođača radova iz člana 40 stav 4 ovog zakona i druge učesnike u saobraćaju putem elektronskih medija.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, kada se vanredni prevoz obavlja na putu ili njegovom dijelu, organ uprave, odnosno organ lokalne uprave u pisanoj formi obavještava upravljača tog puta ili dijela puta.

Dozvola za vanredni prevoz na javnom putu nije potrebna za vanredni prevoz koji se mora obaviti bez odlaganja, zbog prirodnih i drugih nepogoda, kao i za potrebe odbrane zemlje.

Dozvola za vanredni prevoz nije potrebna za vanredni prevoz koji obavljaju vozila ili skup vozila, koja su u vlasništvu ili u zakupu vojske, policije, službe civilne zaštite i vatrogasne službe kada se vanredni prevoz obavlja u svrhu izvršavanja zadataka tih službi i pod njihovim nadzorom.

Dozvola za vanredni prevoz nije potrebna za prevoz iz stava 1 ovog člana, kod kojeg propisane vrijednosti mogu biti prekoračene najviše do 3%, ako zbog karakteristika tereta na mjestu utovara nije bilo moguće utvrditi tačnu težinu tereta ili je tokom transporta došlo do promjene težine tereta, uslijed hidroskopnosti materijala koji se prevozi.

Organ uprave, odnosno organ lokalne uprave dužan je da za izdavanje dozvole iz st. 2 i 3 ovog člana, zatraži prethodnu saglasnost organa uprave nadležnog za policijske poslove, u slučajevima prekoračenja ukupne mase vozila ili skupa vozila preko 60 t, ukupne dužine vozila ili skupa vozila preko 25 m, ukupne širine vozila ili skupa vozila preko 3 m, kao i za visinu vozila ili skupa vozila preko 4,5 m.

Organ uprave i organ uprave nadležan za policijske poslove u zavisnosti od karakteristika vanrednog prevoza, utvrđenog prevoznog puta i stepena prekoračenja propisanih vrijednosti odrediće pratinju za vanredni prevoz.

Evidenciju o izdatim dozvolama za vanredni prevoz vodi organ uprave, odnosno organ lokalne uprave.

Evidencija iz stava 11 ovog člana sadrži podatke o prevozniku kojem je izdata dozvola (naziv i sjedište prevoznika), podatke o vrsti izdate dozvole, broju pod kojim je dozvola izdata, datumu izdavanja i roku važenja dozvole, kao i podatke o javnom putu na kom se obavlja vanredni prevoz.

Način i postupak izdavanja dozvole za vanredni prevoz, obrazac zahtjeva za izdavanje dozvole za vanredni prevoz i način obilježavanja vozila kojima se obavlja vanredni prevoz propisuje Ministarstvo.

Štete nastale vanrednim prevozom

Član 74

Ako je za vanredni prevoz potrebno preduzeti posebne mjere obezbjeđenja (osiguranje mostova, podupiranje mostova, pojačanje putnog pojasa, objekata, pratnja i drugo), troškove u vezi sa preduzetim mjerama snosi podnositelj zahtjeva za izdavanje dozvole za vanredni prevoz.

Lice koje obavlja vanredni prevoz dužno je da obavlja vanredni prevoz u skladu sa izdatom dozvolom.

Lice koje obavlja vanredni prevoz dužno je da nadoknadi štetu koja nastane vanrednim prevozom na javnom putu ili objektu na putu.

Kontrola vanrednog prevoza

Član 75

Kontrolu osovinskog opterećenja, ukupne dozvoljene mase i dimenzija vozila na državnim putevima vrši organ uprave preko izvođača radova iz člana 40 stav 4 ovog zakona, uz prisustvo organa uprave nadležnog za poslove policije.

Kontrolu iz stava 1 ovog člana, može da vrši samostalno organ uprave nadležan za poslove policije.

Kontrola iz stava 1 ovog člana, vrši se i prilikom ulaska u Crnu Goru na graničnim prelazima.

Kontrolu osovinskog opterećenja, ukupne dozvoljene mase i dimenzija vozila na opštinskim putevima vrši inspekcijski organ lokalne uprave.

Vozila koja prevoze opasne materije

Član 76

Vozila koja prevoze opasne materije na javnim putevima moraju postupati u skladu sa zakonom kojim se uređuje prevoz opasnih materija.

Postavljanje, skidanje i dopunjavanje saobraćajne signalizacije

Član 77

Za postavljanje, skidanje i dopunjavanje saobraćajne signalizacije, koja označava saobraćajno uređenje državnog puta u naselju, nadležni organ lokalne uprave mora prethodno pribaviti saglasnost organa uprave.

Pored javnog puta mogu se postavljati table i natpisi, koji upozoravaju na kulturni ili istorijski spomenik, prirodnu znamenitost ili turističko važno područje ili naselje i slično (turistička ili druga obavještajna signalizacija).

O predlogu zainteresovanog pravnog ili fizičkog lica za postavljanje turističke ili druge obavještajne signalizacije pored državnog puta odlučuje organ uprave.

O predlogu zainteresovanog pravnog ili fizičkog lica za postavljanje turističke ili druge obavještajne signalizacije pored opštinskog puta odlučuje organ lokalne uprave.

Zemljani putevi koji se priključuju na javne puteve

Član 78

Zemljani putevi koji se priključuju na javne puteve sa savremenim kolovoznim zastorom moraju se izgraditi sa tvrdom podlogom ili sa istim kolovoznim zastorom kao i javni put na koji se priključuju, u dužini zahvata putnog zemljišta javnog puta.

Troškove izgradnje iz stava 1 ovog člana snosi investitor, ako se gradi novi javni put.

Troškove izgradnje iz stava 1 ovog člana snosi investitor izgradnje zemljanog puta, ako se priključuju na postojeći javni put.

Odobrenje za priključenje prilaznog puta

Član 79

Vlasnici, odnosno korisnici zemljišta, odnosno objekata koji se nalaze u blizini javnog puta mogu imati prilazni put na javni put, ako za to dobiju odobrenje.

Priključivanje prilaznih puteva na javni put vrši se prvenstveno povezivanjem sa drugim prilaznim ili nekategorisanim putem koji je već priključen na javni put, a ako to nije moguće priključivanje prilaznog puta neposredno se vrši na javni put, ukoliko za to postoje saobraćajno-tehnički uslovi, odnosno saobraćajni priključak nema štetne posljedice za nesmetano i bezbjedno odvijanje saobraćaja na javnom putu.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana za državne puteve izdaje organ uprave, odnosno za opštinske puteve organ lokalne uprave.

Odobrenjem se određuju način, tehnički uslovi pod kojima je moguće izvesti priključivanje prilaznog puta na državni put.

Troškove preuređenja priključka u slučaju iz stava 2 ovog člana snosi vlasnik, odnosno korisnik objekta.

Za svaku građevinsku promjenu objekta i uređaja za obavljanje pratećih poslova ili promjenu djelatnosti, za objekte uz državni put, potrebno je odobrenje organa uprave.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana potrebno je i u slučaju kada se na postojećem prilaznom putu poveća saobraćaj ili su izmjenjeni uslovi saobraćaja.

Preglednost raskrsnica javnog puta

Član 80

Na raskrsnici javnog puta sa drugim putem i na ukrštanju javnog puta sa željezničkom prugom u istom nivou, moraju se obezbijediti područja preglednosti u skladu sa tehničkim uslovima za projektovanje.

Na rastojanju područja kojim je određena preglednost iz stava 1 ovog člana, zabranjeno je podizati zasade, ograde i drveće, ostavljati predmete i materijale, postavljati postrojenja i uređaje, graditi objekte, odnosno vršiti druge radnje kojima se ometa preglednost javnog puta.

Vlasnik, odnosno neposredni držalač zemljišta, koje se nalazi na rastojanju kojim je određeno područje preglednosti, dužan je da postupi po zahtjevu upravljača puta i ukloni zasade, ograde, drveće, predmete, materijale, postrojenja, uređaje i objekte iz stava 2 ovog člana, radi obezbjeđenja preglednosti puta.

Lica iz stava 3 ovog člana imaju pravo na naknadu štete zbog ograničenja korišćenja zemljišta u područjima preglednosti, koju plaća upravljač javnog puta.

Saobraćajni priklučak na javni put

Član 81

Saobraćajni priklučak na javni put gradi se u skladu sa uslovima iz člana 18 ovog zakona i zakona kojim je uređeno planiranje i izgradnja objekata.

Saobraćajni priklučak iz stava 1 ovog člana, za državni put organ uprave, odnosno za opštinski put organ lokalne uprave, dozvoliće ako utvrdi da su kumulativno ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) nije moguće izvršiti povezivanje opštinskog, odnosno nekategorisanog puta, odnosno ulice sa opštinskim, odnosno nekategorisanim putem, odnosno ulicom koji već imaju izvedenu raskrsnicu, ukrštaj ili priklučak na državni put;
- 2) saobraćajni priklučak iz stava 1 ovog člana nema štetne posljedice za nesmetano i bezbjedno odvijanje saobraćaja na javnom putu.

Prilagođavanje saobraćajnog priklučka potrebama odvijanja saobraćaja na javnom putu

Član 82

Ako se u zoni izgrađenog saobraćajnog priklučka na državni put ili opštinski put, za čiju izgradnju je pribavljeno rješenje o ispunjenosti uslova organa uprave, odnosno organa lokalne uprave, promijene saobraćajni zahtjevi (opterećenje, struktura, vrsta i režim toka), vrši se rekonstrukcija saobraćajnog priklučka na način da se elementi saobraćajnog priklučka prilagode novonastalim saobraćajnim zahtjevima.

Odluku o prilagođavanju saobraćajnog priklučka potrebama odvijanja saobraćaja na javnom putu donosi organ uprave, odnosno organ lokalne uprave.

Troškove izrade tehničke dokumentacije, pribavljanja uslova lokacije, građevinske dozvole za rekonstrukciju saobraćajnog priklučka, troškove nabavke i postavljanja saobraćajne signalizacije i opreme iz stava 1 ovog člana, snosi investitor izgradnje/rekonstrukcije saobraćajnog priklučka na državni, odnosno opštinski put.

Smanjivanje broja saobraćajnih priklučaka

Član 83

Upravljač puta dužan je da prilikom rekonstrukcije državnog puta, smanji broj raskrsnica i saobraćajnih priklučaka, prilaznih i nekategorisanih puteva na državni put, na najmanji mogući broj, radi povećanja kapaciteta i nivoa bezbjednosti saobraćaja na državnom putu.

Zabrana privremenog ili stalnog zauzimanja javnog puta

Član 84

Radi zaštite javnih puteva zabranjeno je privremeno ili stalno zauzimanje javnog puta ili njegovog dijela ili izvođenje bilo kakvih radova na putu koji nijesu u vezi sa održavanjem ili rekonstrukcijom puta, i to:

- 1) izvođenje radova na putu, koji nijesu u vezi sa izgradnjom, rekonstrukcijom, održavanjem i zaštitom puta, bez saglasnosti upravljača puta;
- 2) spuštanje na put niz strane usjeka, zasječka ili sa puta niz strane nasipa: građu, drvo za ogrijev, kamenje i drugi materijal;
- 3) puštanje stoke na put, kosine nasipa i usjeka i građenje pojila za stoku u putnom i zaštitnom pojasu;
- 4) držanje đubrišta i gnojne jame u putnom i zaštitnom pojasu;
- 5) deponovanje zemlje, otpadnog, građevinskog i drugog materijala u putnom i zaštitnom pojasu;
- 6) ispuštanje vode, otpadne vode i druge nečistoće na put i putno zemljiste ili sprečavanje oticanja vode sa puta ili putnog jarka, putnog propusta i daljeg usmjeravanja voda ka njihovim recipijentima;
- 7) nanošenje blata sa prilaznog puta na javni put;
- 8) vađenje kamena, pijeska i šljunka u putnom pojasu;
- 9) korišćenje putnog jarka za navodnjavanje okolnog zemljišta;
- 10) prljanje kolovoza mazutom, naftom, motornim uljem i drugim masnim materijama;
- 11) korišćenje za pristup na put mjesto gdje nema dozvoljenog priključka;
- 12) okretanje traktora, plugova i drugih poljoprivrednih oruđa na javnom putu;
- 13) postavljanje i korišćenje svjetla ili drugog uređaja, odnosno predmeta, na putu ili pored puta, kojima se ometa bezbjedno odvijanje saobraćaja na putu;
- 14) paljenje trave i drugog rastinja na putu i drugih otpadnih predmeta i materijala;
- 15) voženje ili parkiranje na bankinama, površinama namijenjenim biciklistima i pješacima ili na drugim djelovima puta koji nijesu predviđeni za vožnju vozila, osim u slučajevima ako je parkiranje ili zaustavljanje na njima izričito dozvoljeno;
- 16) ostavljanje na putevima ili bacanje predmeta, građevinskog i drugog materijala;
- 17) uklanjanje, premještanje, zaklanjanje, oštećenje ili uništenje saobraćajnog znaka;
- 18) zaustavljanje ili ostavljanje vozila, kojima se ometa korišćenje puta;
- 19) otvaranje prolaza za vozila i pješake na žičanim ogradama pratećih sadržaja pored autoputa;
- 20) vučenje predmeta, materijala, oruđa i drugih vrsta tereta po putu (grede, balvani, grane, kameni blokovi, plugovi, drljače i slično);
- 21) oštećenje i korišćenje putnih građevinskih objekata za ispisivanje i postavljanje reklamnih i drugih sadržaja,
- 22) druge radnje kojima se oštećuje ili bi se mogao oštetiti put, umanjuje preglednost, ometa odvijanje saobraćaja odnosno ugrožava bezbjedno odvijanje saobraćaja na putu.

Izuzetno od stava 1 ovog člana na javnom putu ili njegovom dijelu mogu se postaviti kontrolno-naplatne rampe i punktovi, koji prolaze kroz prostor zaštićenog prirodnog dobra uz saglasnost upravljača puta, kao i kontrolno-naplatne rampe potrebne za naplatu putarine.

Zaštita javnog puta od vode, sniježnih lavina, buke, zaslijepljujućih efekata i drugih štetnih uticaja

Član 85

Vlasnik ili korisnik zemljišta uz javni put mora dopustiti slobodan otok vode sa puta i odlaganje snijega na njegovom zemljištu, ako se time ne pravi šteta.

Vlasnici ili korisnici zemljišta uz javni put moraju, u skladu sa zakonom i uz nadoknadu, dopustiti pristup do putnih objekata zbog njihovog održavanja, izgradnje odvodnih jarkova,

upojnih bunara i drugih objekata za odvod vode sa puta, izgradnju privremenih ili stalnih objekata za zaštitu puta i saobraćaja na njemu u slučaju sniježnih nanosa, smetova, buke, zasljepljivanja i ostalih štetnih uticaja, koje nije moguće postaviti na putnom zemljištu.

Zabrana držanja građevinskog i drugog materijala pored javnog puta

Član 86

Zabranjeno je građevinski i drugi materijal, koji ne služi za potrebe održavanja javnog puta, držati pored javnog puta unutar granica putnog zemljišta.

Zabrana izvođenja radova koji mogu oštetiti ili ugroziti javni put

Član 87

Na javnom putu i putnom objektu i u blizini javnog puta i putnog objekta ne smiju se izvoditi radovi koji mogu oštetiti ili ugroziti javni put ili putni objekat, povećavati troškovi održavanja javnog puta i putnog objekta ili ometati, odnosno ugrožavati saobraćaj na javnom putu.

Uklanjanje masnoće i predmeta sa javnog puta

Član 88

Lice koje nanosi masnoće, blato, posipa, deponuje ili baca materijal ili druge predmete na javni put, dužno je da ih ukloni.

Vlasnici, odnosno korisnici komercijalnih objekata pored javnih puteva, dužni su odmah očistiti dio javnog puta ispred svojih objekata koji zaprljaju posjetiocima tih objekata.

Ako lice koje nanosi blato, prljavštinu, materijale i predmete na javni put, odnosno ako vlasnik ili korisnik objekta pored javnog puta ne postupi u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana, put će očistiti izvođač radova iz člana 40 stav 4 ovog zakona o trošku tog lica.

U slučaju prosipanja opasnih i otrovnih materija na državni put, organ uprave će organizovati njegovo čišćenje o trošku lica koje je izvršilo prosipanje.

Uklanjanje ili označavanje stvari, materija ili vozila sa javnog puta

Član 89

Lice koje je vlasnik, odnosno držalač stvari, materija ili vozila sa koga potiču stvari, odnosno materije, koje su se našle na javnom putu i koje mogu oštetiti javni put ili ugroziti bezbjednost saobraćaja, dužno je da ih bez odlaganja ukloni ili označi.

Ako lice, koje je vlasnik, odnosno držalač stvari, materija ili vozila sa koga potiču, ne postupi na način propisan u stavu 1 ovog člana, upravljač puta dužan je da preduzme mjere da se stvari, odnosno materije uklone ili označe, u roku koji ne može biti duži od 12 sati.

Troškove uklanjanja stvari i materija sa javnog puta, odnosno njihovo označavanje iz stava 2 ovog člana snosi lice iz stava 1 ovog člana.

Uklanjanje stvari i materija sa javnog puta mora biti izvršeno bez nanošenja štete javnom putu.

Označavanje i uklanjanje onesposobljenog vozila za dalju vožnju

Član 90

Lice koje je vozač, vlasnik ili držalač onesposobljenog vozila za dalju vožnju na javnom putu, dužno je da radi bezbjednog odvijanja saobraćaja, odmah označi vozilo na način određen propisima o bezbjednosti saobraćaja i preduzme mjere da se vozilo u najkraćem roku, koji ne može biti duži od dva sata, ukloni sa javnog puta.

Ako lice koje je vozač, vlasnik ili držalač onesposobljenog vozila za dalju vožnju na javnom putu, ne postupi na način propisan u stavu 1 ovog člana, upravljač puta je dužan da odmah preduzme mjere za označavanje, odnosno uklanjanje tog vozila u roku koji ne može biti duži od dva sata od isteka roka iz stava 1 ovog člana.

Troškove uklanjanja vozila sa javnog puta, odnosno njihovog označavanja iz stava 2 ovog člana snosi lice koje je vozač, vlasnik onesposobljenog vozila za dalju vožnju na javnom putu.

Uklanjanje vozila sa javnog puta mora biti izvršeno bez nanošenja štete javnom putu.

Zaštitna ograda pored javnog puta

Član 91

Radi nesmetanog i bezbjednog odvijanja saobraćaja i zaštite javnog puta od oštećenja, na mjestima na kojima se okupljaju građani u velikom broju ili postoje intenzivni pješački tokovi (sportski stadioni, sajmišta, škole, vrtići) ili na mjestima koja se koriste za držanje stoke u većem broju (pašnjaci, ergele), a koja se nalaze pored javnog puta sa velikom gustinom saobraćajnog toka, postoji obaveza postavljanja odgovarajuće ograde kojom se to mjesto odvaja od javnog puta.

Postavljanjem ograde iz stava 1 ovog člana ne smije se umanjiti preglednost na javnom putu.

Upravljač puta određuje uslove i način postavljanja i održavanja ograde iz stava 1 ovog člana.

Ogradu iz stava 1 ovog člana, postavljaju i održavaju vlasnici, odnosno korisnici zemljišta ili objekata.

Ako vlasnik, odnosno korisnik zemljišta ili objekta ne postavi ili ne održava ogradu iz stava 1 ovog člana, postavljanje, odnosno održavanje ograde izvršiće upravljač puta o njihovom trošku.

Zabрана izgradnje u zaštitnom pojasu

Član 92

U zaštitnom pojasu pored javnog puta van naselja, zabranjena je izgradnja građevinskih ili drugih objekata, kao i građenje i postavljanje postrojenja, uređaja i instalacija, osim izgradnje saobraćajnih površina pratećih, funkcionalnih sadržaja javnog puta, kao i postrojenja, uređaja i instalacija koji služe potrebama javnog puta i saobraćaja na javnom putu.

Širina zaštitnog pojasa u kome se ne mogu, bez saglasnosti organa uprave odnosno organa lokalne uprave, otvarati rudnici i kamenolomi, graditi krečane i ciglane, vaditi šljunak i pijesak, graditi šljunkare ili glinokopi, podizati industrijske zgrade i postrojenja, kao i slični objekti iznosi: pored autoputeva, brzih saobraćajnica i magistralnih puteva 60 metara, pored regionalnih puteva 40 metara, a pored opštinskih puteva 20 metara, računajući od spoljne ivice putnog pojasa.

Širina zaštitnog pojasa u kome se ne mogu, bez saglasnosti organa uprave, odnosno organa lokalne uprave, graditi stambene, poslovne, pomoćne i slične zgrade, kopati rezervoari, septičke jame, niti podizati električni dalekovodi iznosi: pored autoputeva i brzih saobraćajnica 40 metara, pored magistralnih puteva 25 metara, pored regionalnih puteva 15 metara, a pored opštinskih puteva 10 metara, računajući od spoljne ivice putnog pojasa.

Izuzetno od stava 3 ovog člana u brdskoplanskim predjelima sa nepovoljnom topografijom, mogu se, uz saglasnost organa uprave, odnosno organa lokalne uprave, graditi stambene, poslovne, pomoćne i slične zgrade i u zaštitnom pojasu, ali ne bliže od: 15 metara pored autoputeva, brzih saobraćajnica i magistralnih puteva, 10 metara pored regionalnih puteva i 5 metara pored opštinskih puteva, računajući od spoljne ivice putnog pojasa.

U zaštitnom pojasu iz stava 3 ovog člana dozvoljeno je graditi stanicu za snabdijevanje motornih vozila gorivom, odnosno punjenje električnom energijom, autoservis, objekat za privremeni smještaj onesposobljenih vozila, putnu bazu, autobazu za pružanje pomoći i informacija učesnicima u saobraćaju, kao i saobraćajnu površinu komercijalnog objekta pored autoputa, brze saobraćajnice, magistralnog puta, regionalnog puta i lokalnog puta, kojem je omogućen prilaz na te puteve i koji je u funkciji tih puteva i saobraćaja (ugostiteljski, turistički,

trgovinski, sportsko-rekreativni i drugi objekti), na osnovu građevinske dozvole, odnosno prijave građenja.

Elektronsko-komunikacioni vodovi, vazdušne kablovske linije i vodovi, dalekovodi, električni vodovi niskog napona za osvjetljavanje, cjevovodi, kanalizacija, vodovod i slični objekti i mesta ukrštanja javnog puta sa željezničkom infrastrukturom i industrijskim kolosjekom mogu se postavljati u putnom i zaštitnom pojusu puta samo po odobrenju organa uprave, odnosno organa lokalne uprave.

Odredbe st. 1 do 6 ovog člana ne odnose se na dio javnog puta koji prolazi kroz naseljeno mjesto, ako je izgrađen kao gradska ulica ili za koji je detaljnim urbanističkim planom predviđeno da će se izgraditi kao gradska ulica.

Granica eksproprijacije

Član 93

Granica eksproprijacije, za javne puteve u izgradnji, nalazi se sa svake strane javnog puta, mjereno na spoljnu stranu od linije koju čine krajnje tačke poprečnog profila puta, na minimalnom odstojanju od:

- 1) 4 metra za autoputeve i brze saobraćajnice;
- 2) 2 metra za magistralne i regionalne puteve;
- 3) 1 metar za opštinske puteve.

Zabрана podizanja ograda

Član 94

Zabranjeno je podizanje ograda, drveća i zasada, pored javnog puta, na način kojim se ometa preglednost javnog puta i ugrožava bezbjednost saobraćaja.

Zabрана podizanja spomenika

Član 95

Pored javnih puteva na udaljenosti do 10 metara, računajući od spoljne ivice putnog pojasa nije dozvoljeno podizati spomenike i postavljati spomen natpise, krajputaše i druge spomen znakove.

Zabрана obavljanja radova bez saglasnosti

Član 96

Zabranjeno je bez saglasnosti organa uprave, odnosno organa lokalane uprave obavljati radove van zaštitnog pojasa javnog puta, koji bi mogli prouzrokovati promjenu vodotoka, vodostaja ili visinu podzemne vode ili na drugi način uticati na put za bezbjedno odvijanje saobraćaja na njemu ili izvoditi radove suprotno izdatoj saglasnosti organa uprave, odnosno organa lokalne uprave.

Pošumljavanje i uređivanje korita rijeka

Član 97

Pravna i fizička lica koja uz javni put vrše pošumljavanje, uređenje korita rijeka, uređenje bujica moraju dobiti saglasnost organa uprave i prilagoditi vrstu i obim radova tako da se put ne ugrožava.

Zaštita postojećih javnih puteva od spiranja i odronjavanja

Član 98

Radi zaštite postojećih javnih puteva od spiranja i odronjavanja upravljač puta je dužan da zemljane kosine usjeka, zasječka i nasipa, kao i putni pojasi ozeleni travom i drugim rastinjem, na način koji ne ometa preglednost na javnom putu.

Postavljanje reklama na javnom putu

Član 99

Reklamne table i panoi, uređaji za obavljanje ili oglašavanje mogu se postavljati na državnom putu, odnosno pored tog puta na udaljenosti do 3 metra, mjereno sa spoljne strane od ivice kolovoza do najbliže tačke reklamne table i panoa, odnosno uređaja za obavljanje ili oglašavanje, po pravilu sa desne strane u smjeru odvijanja saobraćaja, pod uglom 70° do 90° u odnosu na osu puta, odnosno pod uglom pod kojim će se izbjegći refleksija svjetlosti farova vozila.

Izuzetno od stava 1 ovog člana reklamne table i panoi, uređaji za obavljanje ili oglašavanje mogu se postavljati na opštinskom putu, odnosno pored tog puta na udaljenosti do 1 metar.

Rastojanje donje ivice table natpisa, koji se postavljaju pored puta, iznosi najmanje 1,2 metra od gornje kote kolovoza.

Natpsi koji su izdignuti iznad kolovoza puta mogu se postavljati tako da rastojanje od donje ivice natpisa do gornje kote kolovoza iznosi najmanje 4,7 metra.

Reklamne table i panoi, uređaji za obavljanje ili oglašavanje ne mogu se postavljati:

- 1) na mjestima gdje ugrožavaju postojeći prostor u funkcionalnom i ambijentalnom pogledu,
- 2) u trouglovima preglednosti međusobnog ukrštanja puteva, kao i njihovog ukrštanja sa željezničkom prugom,
- 3) na mjestima gdje bi svojim položajem onemogućavali vidljivost i pravovremenu uočljivost saobraćajne signalizacije,
- 4) na nepreglednim djelovima puta (unutrašnja strana krivine, zasjeci, usjeci, prevoji, suženi djelovi puta i sl., mostovima, propustima, nadvožnjacima, podvožnjacima i tunelima).

Na autoputu i pripadajućem putnom pojusu tog puta, nije dozvoljeno postavljanje reklamnih tabli i panoa, uređaja za obavljanje ili oglašavanje, osim na odmorištima, i to na način da se ne ugrožava bezbjednost saobraćaja na autoputu.

Građenje žičara iznad javnih puteva

Član 100

Za građenje žičara iznad javnih puteva ili uz njih, investitor mora pribaviti saglasnost organa uprave, odnosno organa lokalne uprave.

Javni put, kojeg ukršta žičara, mora biti osiguran sa odgovarajućom sigurnosnom spravom.

Troškove osiguranja iz stava 2 ovog člana i održavanja snosi investitor, odnosno upravljač žičare.

Prostori za parkiranje vozila

Član 101

Prostori za parkiranje vozila (parking prostori) pored ugostiteljskih objekata na državnim i opštinskim putevima moraju biti izgrađeni u skladu sa članom 26 ovog zakona.

Vlasnici, odnosno korisnici parking prostora iz stava 1 ovog člana dužni su da putni pojas uz parking prostor ozelene travom ili ukrasnim šibljem, odnosno drugim rastinjem koje ne ometa preglednost puta.

Parking prostori se moraju održavati u skladu sa ovim zakonom.

Saobraćajni znak

Član 102

Na saobraćajni znak ili stub na koji je znak postavljen, zabranjeno je stavljati sve što nije u vezi sa značenjem samog saobraćajnog znaka.

Zabranjeno je neovlašćeno uklanjanje ili oštećenje saobraćajnih znakova i opreme puta ili izmjena značenja saobraćajnih znakova.

Miniranje u blizini javnog puta

Član 103

Ako se u blizini javnog puta ili objekta na putu vrši miniranje izvođač radova, odnosno lice koje koristi objekat, dužno je da pored postavljanja saobraćajnih znakova obezbijedi prisustvo lica koje će regulisati saobraćaj na udaljenosti od najmanje 200 metara od mjesta na kojem se vrši miniranje.

Mjere radi sprječavanja oštećenja javnog puta i ometanja bezbjednog odvijanja saobraćaja

Član 104

Upravljač puta dužan je da u obavljanju poslova zaštite javnog puta, svakodnevno sprovodi aktivnosti na utvrđivanju zauzeća javnog puta, bespravnog izvođenja radova na javnom putu i u zaštitnom pojasu i svih drugih činjenja kojima se bitno oštećuje ili bi se mogao oštetiti javni put ili omesti bezbjedno odvijanje saobraćaja na javnom putu.

Upravljač puta, u slučajevima iz stava 1 ovog člana, dužan je da bez odlaganja obavijesti nadležni inspekcijski organ.

IX. NADZOR

Nadzor nad zakonitošću i cjelishodnošću rada

Član 105

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor

Član 106

Poslove inspekcijskog nadzora za državne puteve vrši inspektor za državne puteve u skladu sa ovim zakonom i Zakonom o inspekcijskom nadzoru.

Poslove inspekcijskog nadzora za opštinske puteve, kao i djelove državnog puta unutar granice naselja vrši inspekcijski organ lokalne uprave.

Inspekcijski nadzor nad ispunjavanjem minimalno-bezbjednosnih uslova za tunele, pored inspektora za državne puteve, vrše i drugi inspekcijski organi u okviru svojih nadležnosti.

Inspekcijski nadzor nad ispunjavanjem minimalno-bezbjednosnih uslova za tunele sprovodi se periodično na period ne duži od šest godina.

Pored ovlašćenja utvrđenim Zakonom o inspekcijskom nadzoru, inspektor za državne puteve, odnosno inspekcijski organ lokalne uprave ima i ovlašćenje da:

- 1) pregleda radove na rekonstrukciji i održavanju javnog puta, njegovog dijela i putnog objekta;
- 2) pregleda tehničku i drugu dokumentaciju za rekonstrukciju i održavanje javnog puta, njegovog dijela i putnog objekta;
- 3) kontroliše izvođenje radova redovnog održavanja puteva, koji su predmet ugovora o održavanju javnih puteva;
- 4) kontroliše stanje javnog puta, njegovog dijela i putnog objekta;
- 5) prati pravilno održavanje javnog puta, njegovog dijela i putnog objekta u skladu sa tehničkim i drugim propisima i uslovima kojima se osigurava sposobnost javnog puta, njegovog dijela i putnog objekta za nesmetano i bezbjedno odvijanje saobraćaja;
- 6) kontroliše uslove odvijanja saobraćaja na javnom putu;
- 7) kontroliše pravilno i redovno sprovođenje propisanih mjera zaštite javnog puta;

- 8) prati primjenu tehničkih propisa, tehničkih normativa i standarda i normi kvaliteta prilikom izvođenja radova i upotrebe materijala kod rekonstrukcije i održavanja javnog puta;
- 9) kontroliše da li izvođač radova na rekonstrukciji javnog puta, njegovog dijela i putnog objekta vodi knjigu inspekcije i građevinski dnevnik na propisan način;
- 10) provjerava da li se javni put, njegov dio i putni objekat koristi na osnovu izdate upotrebne dozvole i da li je izdata na propisan način;
- 11) vrši provjeru bezbjednosti državnih puteva u eksploataciji;
- 12) vrši provjeru ispunjavanja minimalno-bezbjednosnih uslova tunela.

Mjere i radnje inspektora

Član 107

Radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti inspektor za državne puteve, odnosno inspekcijski organ lokalne uprave je, pored ovlašćenja utvrđenih Zakonom o inspekcijskom nadzoru, ovlašćen i obavezan da subjektu nadzora:

- 1) naredi zabranu saobraćaja ili saobraćaja određene vrste vozila na javnom putu, njegovom dijelu i putnom objektu kojima se ugrožava ili može biti ugrožena bezbjednost saobraćaja ili kojima se nanosi šteta javnom putu;
- 2) naredi otklanjanje nedostataka na javnom putu, njegovom dijelu i putnom objektu kojima se ugrožava ili može biti ugrožena bezbjednost saobraćaja;
- 3) naredi investitoru pribavljanje upotrebne dozvole, u roku koji ne može biti kraći od 30 dana, ako utvrdi da se javni put, njegov dio ili putni objekat, za koji je izdata građevinska dozvola, koristi bez upotrebne dozvole, a ako investitor ne pribavi upotrebnu dozvolu u utvrđenom roku, privremeno zabrani saobraćaj na javnom putu, njegovom dijelu ili putnom objektu;
- 4) naredi otklanjanje nedostataka u utvrđenom roku, ako utvrdi da se prilikom izvođenja radova i upotrebe materijala pri rekonstrukciji i održavanju javnog puta, njegovog dijela i putnog objekta, ne primjenjuju tehnički propisi, tehnički normativi i standardi i norme kvaliteta, kao i propisani uslovi za bezbjednost saobraćaja, a ako se u utvrđenom roku nedostaci ne otklone, zabrani, odnosno obustavi dalje izvođenje radova i naredi rušenje i uklanjanje izgrađenih, rekonstruisanih i održavanih djelova javnog puta ili putnog objekta na kojima nijesu otklonjeni naređeni nedostaci;
- 5) naredi izradu analize rizika iz člana 60 ovog zakona, odnosno primjenu mjera za smanjenje rizika, u slučaju kada za tunele koji su u eksploataciji nije moguće primijeniti propisane minimalno-bezbjednosne uslove.

Ovlašćenje inspektora

Član 108

Pored upravnih mjera i radnji propisanih Zakonom o inspekcijskom nadzoru, inspektor za državne puteve, odnosno inspekcijski organ lokalne uprave preduzima i sljedeće upravne mjere i radnje:

- 1) zabrani, odnosno obustavi izvršenje radova koji se izvode protivno zakonu i drugim propisima, tehničkim normativima i tehničkim standardima i normama kvaliteta prilikom izvođenja radova i upotrebe materijala pri rekonstrukciji i održavanju javnog puta, njegovog dijela i putnog objekta suprotno uslovima odvijanja saobraćaja na javnom putu, njegovom dijelu i putnom objektu ili suprotno propisanim mjerama zaštite javnog puta, njegovog dijela i putnog objekta;
- 2) naredi rušenje i uklanjanje objekata izgrađenih, odnosno postavljenih u zaštitnom pojasu javnog puta i uklanjanje deponija i smeća, izgrađenih, postavljenih ili ostavljenih suprotno odredbama ovog zakona;
- 3) naredi rušenje i uklanjanje ograda, drveća, zasada, građevinskog i drugog materijala i natpisa podignutih, ostavljenih ili postavljenih suprotno odredbama ovog zakona;

- 4) naredi rušenje i uklanjanje objekata, cjevovoda, vodova, instalacija sa javnog puta, njegovog dijela, putnog objekta i putnog pojasa, osim objekata cjevovoda, vodova i instalacija za koje je ustanovljeno pravo službenosti, pravo korišćenja ili drugo pravo određeno zakonom;
- 5) zabrani radove koji se izvode u neposrednoj blizini javnog puta, njegovog dijela i putnog objekta, a koji mogu ugroziti njihovu stabilnost i bezbjednost saobraćaja;
- 6) zabrani saobraćaj na javnom putu vozilu kojim se obavlja vanredan prevoz bez posebne dozvole;
- 7) naredi postavljanje fizičkih prepreka kojima se onemogućava priključenje na javni put bez prethodno pribavljenе saglasnosti organa uprave, odnosno građevinske dozvole.

X. KAZNENE ODREDBE

Član 109

Novčanom kaznom od 1.500 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravo lice, ako:

- 1) u vrijeme izvođenja radova ne vrši poslove redovnog održavanja na tom putu ili dijelu puta ili objekta (član 27);
- 2) u roku od tri dana od početka radova na hitnom održavanju, ne obavijesti nadležnu inspekciiju sa opisom uzroka i mjera koje će se preduzeti (član 43 stav 3);
- 3) ne održava puteve tako da se na njima može vršiti bezbjedan saobraćaj za koji su namijenjeni (član 53 stav 1);
- 4) ne postupi u skladu sa izvještajem revizora za bezbjednost puteva o bezbjednosnim elementima i mjerama ili ne preduzme potrebne mjere radi obavještavanja Ministarstva i revizora za bezbjednost puteva (član 56 stav 6);
- 5) ne zabrani ili ograniči saobraćaj u tunelu, odnosno zatvori tunel ako ne ispunjava minimalno-bezbjednosne uslove propisane za tunele i ne sprovodi mjere neophodne za ispunjavanje minimalno-bezbjednosnih uslova za tunele (član 60 st. 1 i 2);
- 6) radi obezbjeđivanja bezbjednosti učesnika u saobraćaju i zaposlenih u tunelu, ne preduzme mjere iz člana 62 stav 5;
- 7) ne podnosi izvještaj svakodnevno upravljaču puta, inspektoru za puteve i pravnom licu koje obavlja poslove pružanja tehničke pomoći na putu, radi pravovremene informisanosti svih učesnika u saobraćaju i informisanja o stanju prohodnosti puteva (član 69);
- 8) vozi motorna i priključna vozila na javnim putevima bez točkova sa pneumaticima (član 72 stav 1);
- 9) ne obavlja vanredni prevoz u skladu sa izdatom dozvolom za vanrednim prevoz (član 74 stav 2);
- 10) privremeno ili stalno zauzima javni put ili njegov dio ili izvodi radove na putu koji nije u vezi sa održavanjem ili rekonstrukcijom puta u skladu sa članom 84 stav 1 ovog zakona;
- 11) izvodi radove kojima bi se mogao oštetiti ili ugroziti javni put ili putni objekat, povećati troškovi održavanja javnog puta i putnog objekta ili ometati, odnosno ugroziti saobraćaj na javnom putu (član 87);
- 12) ne ukloni masnoću, blato, odnosno deponuje ili baca materijal ili druge predmete na javni put (član 88 stav 1);
- 13) bez dozvole u zaštitnom pojusu javnog puta gradi ili rekonstruiše građevinske objekte ili u njemu postavlja druge objekte i uređaje (član 92 stav 5);
- 14) obavlja radove van zaštitnog pojasa državnog puta u suprotnosti sa uslovima izdate saglasnosti (član 96);
- 15) bez saglasnosti gradi žičare iznad ili uz javni puta (član 100 stav 1);
- 16) neovlašćeno ukloni ili ošteti saobraćajni znak i putnu opremu ili izmijeni značenje saobraćajnog znaka (član 102).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 800 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 1500 eura do 6.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 1500 eura do 2000 eura.

Član 110

Novčanom kaznom od 1.000 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - izvođač radova na održavanju i zaštiti puteva, ako:

- 1) ne obezbijedi zaštitu javnih puteva i saobraćaja na mjestima koja su podložna odronjavanju ili izloženim sniježnim nanosima, bujicama i jakim vjetrovima (član 38);
- 2) ne omogući bezbjedno odvijanje saobraćaja prilikom izvođenja radova na održavanju javnog puta (član 40 stav 2);
- 3) ne vrši poslove redovnog održavanja javnih puteva u skladu sa godišnjim programom iz člana 14 ovog zakona (član 40 stav 3);
- 4) prije početka radova ne obezbijedi mjesto na kojima se izvode radovi, a moglo bi zbog radova na održavanju puta doći do smetnji u normalnom odvijanju saobraćaja (član 44 stav 2);
- 5) ne postavi propisanu saobraćajnu signalizaciju radi organizovanja bezbjednog saobraćaja na mjestima na kojima se izvode radovi iz člana 44 stav 1 (član 44 stav 6);
- 6) prilikom rekonstrukcije državnog puta, ne smanji broj raskrsnica i saobraćajnih priključaka, prilaznih i nekategorisanih puteva na državni put, na najmanji mogući broj, radi povećanja kapaciteta i nivoa bezbjednosti saobraćaja na državnom putu (član 83);
- 7) odmah ne ukloni blato, prijavštinu, materijale i predmete sa javnog puta (član 88 stav 3);
- 8) kao vlasnik ili držalač stvari, materija ili vozila sa koga potiču stvari, odnosno materije, a koje su se našle na javnom putu i koje mogu oštetiti javni put ili ugroziti bezbjednost saobraćaja, bez odlaganja ne ukloni ili ne označi stvari, materije ili vozila sa koga potiču stvari, (član 89 stav 1);
- 9) ne preduzme mjere u skladu sa članom 89 stav 1 ovog zakona u roku koji ne može biti duži od 12 sati, u slučaju da vlasnik, odnosno držalač stvari, materija ili vozila sa koga potiču te mjere nije preuzeo (član 89 stav 2);
- 10) u obavljanju poslova zaštite javnog puta, svakodnevno ne sprovodi aktivnosti na utvrđivanju zauzeća javnog puta, bespravnog izvođenja radova na javnom putu i u zaštitnom pojasu i svih drugih činjenja kojima se bitno ošteće javni put ili ometa bezbjedno odvijanje saobraćaja na javnom putu i ako o tome bez odlaganja ne obavjesti nadležni inspekcijski organ (član 104).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice izvođača radova na održavanju i zaštiti puteva novčanom kaznom od 150 eura do 1.000 eura.

Član 111

Novčanom kaznom od 1.200 eura do 7.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) za svaki vanredni događaj ili nezgodu koja nastane u tunelu ne sačini izvještaj i ne dostavi ga licu odgovornom za bezbjednost u tunelu iz člana 62 ovog zakona, nadležnim inspekcijskim organima i hitnim službama u roku od 30 dana od dana nastanka događaja (član 61 stav 1);
- 2) na osnovu saradnje sa organima nadležnim za sprovođenje istrage, dobije podatke koji sadrže analizu okolnosti vanrednog događaja ili nezgode u tunelu, a ne dostavi ih licu odgovornom za bezbjednost u tunelu i hitnim službama najkasnije, u roku od 30 dana od dana prijema podataka (član 61 stav 3);

- 3) izvještaj iz člana 61 stav 1 ovog zakona i podatke iz člana 61 stav 3 ovog zakona ne dostavi Ministarstvu, u roku od 30 dana od dana nastupanja vanrednog događaja ili nastanka nezgode, odnosno od dana prijema tih podataka (član 61 stav 4);
- 4) uz državni put bez odobrenja građevinski promijeni objekat, uređaje za obavljanje pratećih poslova ili djelatnosti (član 79 stav 6);
- 5) onemogiči oticanje vode sa puta ili odlaganje snijega na njegovo zemljište (član 85 stav 1);
- 6) drži pored javnog puta unutar granica putnog zemljišta građevinski i drugi materijal koji ne služi za potrebe održavanja javnog puta (član 86);
- 7) ne očisti dio javnog puta ispred svojih objekata koji zaprlaju posjetiocima tih objekata (član 88 stav 2);
- 8) ne podigne i ne održava zaštitnu ogradu (član 91 st.1 i 3);
- 9) podigne ograde, drveće i zasade pored javnih puteva podiže u zaštitnom pojasu tako da sprečavaju preglednost javnog puta i ugrožavaju bezbjednost saobraćaja (član 94);
- 10) pored javnih puteva na udaljenosti od 10 metara, računajući od spoljne ivice putnog pojasa, podigne spomenike, spomen natpise, krajputaše i druge spomen znakove (član 95);
- 11) uz javni put vrši pošumljavanje, uređenje korita rijeka, uređenje bujica bez saglasnosti organa uprave;
- 12) ne izgradi i/ili ne uredi parking prostore pored ugostiteljskih objekata na državnim i opštinskim putevima u skladu sa članom 26 ovog zakona (član 101);
- 13) na saobraćajni znak ili stub na kojem se znak nalazi postavi sve što nije u vezi sa značenjem samog saobraćajnog znaka, neovlašćeno ukloni saobraćajni znak, ošteti ga ili izmijeni (član 102);
- 14) ne obezbijedi postavljanje saobraćajnih znakova na udaljenosti od najmanje 200 metara od mjesta na kojem se vrši miniranje i prisustvo lica koje će regulisati saobraćaj (član 103).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 1.200 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 1000 eura do 4000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 1500 eura do 2000 eura.

Član 112

Novčanom kaznom od 1.200 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne plati putarinu odnosno korisničku naknadu za upotrebu javnog puta ili njegovog dijela (član 22 stav 9);
- 2) vrši saobraćaj na javnom putu ili dijelu javnog puta na kome je nadležni organ zabranio saobraćaj ili vrši saobraćaj na određenoj dionici vozilom kojem je nadležni organ zabranio vršenje saobraćaja (član 67 stav 1);
- 3) podiže zasade, ograde i drveće, ostavlja predmete i materijale, postavlja postrojenja i uređaje, gradi objekte, odnosno vrši druge radnje kojima se ometa preglednost javnog puta (član 80 stav 2);
- 4) ne označi vozilo na način određen propisima o bezbjednosti saobraćaja i ne preduzme mјere da se vozilo u najkraćem roku, koji ne može biti duži od 2 sata, ukloni sa javnog puta (član 90 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 1.200 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 1000 eura do 4000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 150 eura do 500 eura.

Član 113

Novčanom kaznom od 800 eura do 2000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u pravom licu, ako:

- 1) se javni putevi ne održavaju na način i pod uslovima da se na njima može vršiti nesmetan i bezbjedan saobraćaj za koji su namijenjeni (član 39 stav 2);
- 2) ako lica iz člana 56 stav 3 ovog zakona ne postupe u skladu sa izvještajem revizora za bezbjednost puteva o bezbjednosnim elementima i mjerama ili ne preduzme potrebne mjere radi obavljanja Ministarstva i revizora za bezbjednost puteva (član 56 stav 6);
- 3) upravljač tunela, za tunel kojim upravlja, ne odredi lice odgovorno za bezbjednost u tunelu uz saglasnost Ministarstva, radi sprovođenja preventivnih i zaštitnih mjera kojima se obezbjeđuje bezbjednosti učesnika u saobraćaju i zaposlenih u tunelu (član 62 stav 1);
- 4) upravljač tunela ne ozeleni travom i drugim rastinjem zemljane kosine usjeka, zasječka i nasipa i putni pojas na način koji ne ometa preglednost na javnom putu, radi zaštite postojećih javnih puteva od spiranja i odronjavanja (član 98).

XI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje propisa

Član 114

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propisi iz člana 8 stav 6 i člana 20 stav 7 ovog zakona donijeće se u roku od tri mjeseca od dana donošenja propisa iz stava 1 ovog člana.

Do donošenja propisa iz st. 1 i 2 ovog člana primjenjivaće se propisi donijeti na osnovu Zakona o putevima ("Službeni list RCG", broj 42/04 i "Službeni list CG", br. 54/09, 36/11 i 92/17).

Radno iskustvo

Član 115

Radnim iskustvom u svojstvu ovlašćenog inženjera iz člana 65 stav 1 i člana 66 stav 1 ovog zakona smatra se i radno iskustvo koje je glavni inženjer i odgovorni inženjer, odnosno vodeći projektant i odgovorni projektant ostvario u skladu sa Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14).

Uplata naknade

Član 116

Naknada iz člana 22 stav 4 ovog zakona uplaćivaće se u Fond za zaštitu životne sredine (Eko-fond).

Do početka rada Fonda za zaštitu životne sredine (Eko-fonda) sredstva od naknade iz stava 1 ovog člana uplaćivaće se u Budžet Crne Gore.

Pristupanje Evropskoj elektronskoj naplati

Član 117

Pristupanje Evropskoj elektronskoj naplati putarine izvršiće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

**Primjena
Član 118**

Odredbe člana 16 st. 5 i 6, člana 22 stav 11 i člana 61 stav 6 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore evropskoj Uniji.

Odredba člana 56 ovog zakona primjenjivaće se od 1. januara 2021. godine.

**Prestanak primjene
Član 119**

Odredba člana 20 stav 1 tačka 9 ovog zakona koja se odnosi na opštinske puteve i djelove državnih puteva koji prolaze kroz naselje primjenjivaće se do 1. juna 2021. godine.

**Prestanak važenja
Član 120**

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o putevima ("Službeni list RCG", broj 42/04 i "Službeni list CG", br. 54/09, 36/11 i 92/17).

**Stupanje na snagu
Član 121**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

IZVJEŠTAJ

O

ODRŽANOJ JAVNOJ RASPRAVI POVODOM NACRTA ZAKONA O PUTEVIMA

U skladu sa Uredbom o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona („Službeni list CG“, broj 12/12), Ministarstvo saobraćaja i pomorstva organizovalo je javnu raspravu o Nacrtu Zakona o putevima.

Javni poziv za učešće u javnoj raspravi upućen je građanima, naučnoj i stručnoj javnosti, državnim organima, političkim strankama, nevladinim organizacijama, međunarodnim organizacijama, medijima i svim zainteresovanim organizacijama i zajednicama objavlјivanjem na web stranici Ministarstva saobraćaja i pomorstva, na portalu e-uprave i u dnevnom listu „POBJEDA“ dana 11.06.2018. godine.

Uz javni poziv, na web stranici Ministarstva saobraćaja i pomorstva objavljen je Program javne rasprave i Nacrt zakona o putevima sa kontaktom za dostavljanje predloga, sugestija i komentara. Javna rasprava, u trajanju od 40 dana od dana objavlјivanja javnog poziva, zaključena je 27. jula 2018. godine. Javne rasprava o Nacrtu zakona o putevima je okončana održavanjem okruglog stola u Podgorici, dana 27. jula 2018. godine u hotelu „Hilton“ sa početkom u 10 časova.

U toku trajanja javne rasprave dostavljeni su predlozi, sugestije i komentari od strane: NVO „Biciklo.me”, Crnogorski telekom i M:tel.

Najveći broj komentara predstavnika telekomunikacionih preduzeća odnosio de na probleme koji su se javili u praksi prilikom sprovođenja važećeg zakona od strane jedinica lokalne samouprave i to u dijelu tumačenja postavljanja instalacija opreme pored puteva i propisivanja naknada za postavljanje instalacija i opreme.

Svi pristigli komentari su razmotreni od strane Radne grupe, i na sve pristigle komentare će kroz Izvještaj o javnoj raspravi, koji će pratiti Predlog zakona prema nadležnim državnim organima kroz postupak donošenja/usvajanja predmetnog zakona, biti dati detaljni odgovori.

**ODGOVORI NA
PRIMJEDBE, SUGESTIJE I KOMENTARE
SA JAVNE RASPRAVE O NACRTU ZAKONA O PUTEVIMA:**

Primjedba, sugestija ili komentar	Odgovor:
1. NVO BICIKO.ME	
1.1 Komentar - Potrebno je ovim Zakonom da se zakonodavac obaveže da napravi Pravilnik o izgradnji biciklističke infrastrukture po uzoru na slična dokumenta koja postoje u Sloveniji, Hrvatskoj i Srbiji, čime bi se pojednostavila procedura planiranja, projektovanja i izvođenja radova.	Predlog je prihvaćen.
2. CRNOGORSKI TELEKOM	
2.1. Komentar - U članu 4 stav 1 tačka 9 "Nejasna definicija puta van naselja, posebno sa aspekta kome pripada ovakav put, državi ili opštini, jer u slučaju postojanja komercijalnih objekata koji koriste prilaz ovom putu kome se plaća naknada."	Predlog djelimično prihvaćen. Stav obrađivača je da je ovo definicija koja je u skladu sa definicijama utvrđenim drugim propisima, kao i da je Predlogom zakona o putevima jasno definisana nadležnost na opštinskim tj. državnim putevima. Dodatno je Predlogom zakona o putevima definisano kome se plaća naknada za korišćenje javnih puteva, odnosno za korišćenje opštinskih puteva i državnih puteva koji prolaze kroz naselje. Naknade utvrđuje jedinica lokalne samouprave uz prethodnu saglasnost Vlade i iznos ne može biti veći od naknade za državne puteve i ista je prihod opština (član 20 st. 7, 8 i 10);
2.2. Komentar - Predlog da se u članu 4 stav 1 doda nova tačka, koja glasi: "Komercijalni objekti u smislu ovog Zakona su: stanica za snabdijevanje motornih vozila gorivom (pumpne stanice), auto-servis, objekat za privremeni smještaj onesposobljenih vozila, putna baza, autobaza za pružanje pomoći i informacija učesnicima u saobraćaju, ugostiteljski objekti, turistički objekti, trgovinski objekti, sportsko-rekreativni	Predlog je prihvaćen.

<p>objekti i drugi objekti u kojima se po osnovu kupovine/prodaje robe i usluga vrše novčane transakcije.”</p>	
<p>2.3. Komentar - Predlog da se u članu 4 stav 1 doda nova tačka, koja glasi: "Elektronski komunikacioni vodovi u smislu ovog Zakona sastoje se od elektronskih komunikacionih kablova, njihovih elemenata i sa njima povezane opreme koja je tehnološki i funkcionalno neodvojivi dio vodova i zajedno čine jednu funkcionalnu cjelinu."</p>	<p>Predlog nije prihvaćen. Stav obrađivača je da predložena definicija nije prihvatljiva i da ovako predložena definicija nije prepoznata ni u Zakonu o elektronskim komunikacijama koji bliže uređuje predmetnu oblast. Takođe, za obrađivača nije prihvatljivo da se pod elektronskim komunikacionim vodovima smatraju elektronski komunikacioni kablovi, njihovi elementi i sa njima povezana oprema.</p>
<p>2.4 Komentar na član 4 stav 1 tačka 29 Putno zemljište "Mišljenja smo da je ovakva definicija neprecizna te da li ista podrazumijeva putni pojaci i u kom obimu"</p>	<p>Predlog je prihvaćen.</p>
<p>2.5 Komentar na član 5 stav 2 da glasi: "Na javnim putevima može se sticati pravo službenosti, radi postavljanja komunalnih, vodovodnih, električnih i elektronskih komunikacionih vodova i objekata i opreme drugih djelatnosti javnog interesa, ako se ne ugrožava stabilnost puta, bezbjednost i režim saobraćaja na javnim putevima, u skladu sa ovim zakonom"</p> <p>Obrazloženje - Predlog je "i sa njima povezane opreme koje čine funkcionalnu cjelinu" jer je oprema sa objektima i čine cjelinu jer ne mogu funkcionsati nezavisno jedna od druge. Neophodno je da formulacija bude precizna jer smo u prethodnom periodu bili izloženi rizicima različitog tumačenja i naplate naknada pojedinačno po opremi i uređaju razlažući objekat na pojedinačne djelove opreme/uredjaja. Kako bi se izbjegli ti rizici predložili smo definiciju elektronskih komunikacionih vodova a to bi trebalo učiniti i za druge vrste vodova.</p> <p>Treba dodati da prilikom postavljanja navedenih objekata sva fizička i pravna lica biće u obavezi, uključujući i nadležne organe da prije postavljanja navedenih objekata vode računa o već izgrađenim objektima za koje</p>	<p>Predlog nije prihvaćen, vidi komentar pod tačkom 2.3.</p>

postoje validne dozvole, a koja crpe Ustavom zagarantovana stečena prava. Upućujemo na odredbu člana 328 Krivičnog zakona.	
<p>2.6 Komentar - Član 7 stav 1 tačka 4. "Nije jasna definicija putnog pojasa .Mislimo da ovo treba precizno definisati jer od ove definicije zavisi i obaveza plaćanja naknade, ukoliko se objekat ili uređaj nalazi u zoni puta/putnog pojasa"</p>	Predlog je prihvaćen.
<p>2.7 Komentar - Član 7 stav 2 da glasi:" Sastavni djelovi javnog puta su zemljište, objekti i uređaji koje je investitor stekao ili izgradio za obavljanje redovnog održavanja puteva ili za obavljanje pratećih djelatnosti uz puteve, s tim da sastavni dio istovremeno ne podrazumijeva nužno i vlasništvo ako su objekati (vodovi) postavljeni od strane drugog investitora."</p> <p>Obrazloženje - Ako je javni put državno vlasništvo, onda postavljeni objekti (vodovi) ne mogu biti vlasništvo imaoца i rukovaoca javnog puta</p>	Predlog je prihvaćen.
<p>2.8 Komentar - Član 9 stav 2 dodati tačku 3 koja glasi: "podatke o upotrebnim dozvolama i putnim trasama gdje prolazi postavljena infrastruktura investitora".</p>	Predlog je prihvaćen.
<p>2.9 Komentar - Član 12 stav 1: "Mislim da je potrebno definisati jesu li nekategorisani putevi opštinski putevi ili ne ?"</p>	Predlog nije prihvaćen. Stav obrađivača je da predlog ne može biti prihvaćen je predmetni nekategorisani putevi mogu biti opštinski, kao i vlasništvo određenih pravnih ili fizičkih lica.
<p>2.10 Komentar - Član 14 stav 4 i 5: "Precizirati kome se u tom slučaju plaća naknada za upotrebu puta, Organu uprave/jedinica lokalne samouprave ili ovom privrednom drustvu"</p>	Predlog prihvaćen.
<p>2.11 Komentar - Član 15 stava 2 da glasi : "Upravljač javnog puta je dužan da pripremi i dostavi Ministarstvu, odnosno nadležnom organu jedinice lokalne samouprave, kao i svim zainteresovanim licima, a posebno imaoцима prava službenosti, odnosno pravnim licima koji u trupu puta i putnom pojasa imaju postavljene vodove godišnji program radova</p>	Predlog nije prihvaćen. Godišnji program radova na izgradnji, rekonstrukciji, održavanju, zaštiti i bezbednosti puteva usvaja Vlada i predstavlja javni dokument i dostupan je svima.

na izgradnji, rekonstrukciji, održavanju, zaštiti i bezbjednosti puteva".	
2.11 Komentar - Član 19 stav 1 da se dopuni "Organ uprave, odnosno organ lokalne uprave je nadležan za utvrđivanje i izdavanje"	Prijedlog je prihvaćen.
2.12 Komentar - Član 20 stav 1 dodati novu alineju: "Postojeći vodovi u putu/putnom pojasu (koji obuhvataju i prateću opremu koja je tehnološki i funkcionalno neodvojivi dio voda i s njim čini jedinstvenu cjelinu".	Prijedlog nije prihvaćen U skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata Organ uprave izdaje isključivo saobraćajno tehničke uslove, dok se predloženi uslovi pribavljaju od nadležnih institucija, a po zahtjevu Ministarstva održivog razvoja i turizma, odnosno organa lokalne samouprave.
2.13 Komentar Član 22 stav 1	Predlog je prihvaćen, vidi prethodne komentare
2.14 Komentar - Član 32 stav 1 da se dopuni: "Ako se u sklopu izgradnje javnog puta predviđa i izgradnja komunalnih, vodoprivrednih ili drugih objekata unutar putnog zemljišta, tehnička dokumentacija mora obuhvatiti ove objekte i radove koji će se izvesti na površini, odnosno ispod ili iznad površine puta kao i podatke o postojećim vodovima i pratećoj opremi koja je tehnološki i funkcionalno neodvojivi dio voda i s njim čini jedinstvenu cjelinu)".	Prijedlog nije prihvaćen. Predmetna materija regulisana je Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata.
Obrazloženje - Smatramo da je ovo potrebno dodati jer se u praksi dešavalo da u nedostatku ovih podataka kablovi Telekoma budu oštećeni. Takođe, dešavalo se u praksi da investitor postavi elektroenergetski kabal u istu trasu gdje postoji i telekomunikacioni kabal. Kako nije bilo saznanja o postojanju tk kabla, investitor elektroenergetskog kabla nije ispotstovao pravila o potreboj udaljenosti ova dva kabla shodno Pravilniku o širini zaštitnih zona i vrsti radio koridora u kojima nije dopušteno planiranje i gradnja drugih objekata.	

<p>2.15 Komentar - Član 38 stav 1</p> <p>Generalno , ovim članom se pravi konfuzija u dijelu same realizacije radova na izmještanju vodova. Naime, Projekat rekonstrukcije i izgradnje bi morao da tretira sve postojeće vodove u skladu sa članom 28 stav1 (obaveza Investitora), na sto bi trebalo da vlasnik da saglasnost jer se tretiraju njegove instalacije (Ranije je postojala telekomunikaciona saglasnost, ali je više nema). Na ovaj način bi i radovi na realizaciji izmještanja vodova bili sastavni dio radova na realizaciji svih radova jedinstvenog projekta, čime bi se mogla definisati dinamika realizacije svih radova (što sada nije slučaj).</p> <p>Ovakvim pristupom bi se jednostavnije definisalo kako informisanje tako i sama dinamika radova u realizaciji Projekta.</p> <p>Čanom 28 stav 1, koji jasno kaže da se izgradnja i rekonstrukcija mora graditi u skladu sa Zakonom o izgradnji objekata . Ovo znači da projektna dokumentacija mora tretirati sve vodove koji se nalaze u putnom pojasu kao i one koji se planiraju sto znači da navedeni radovi moraju biti sastavni dio radova na realizaciji Projekta kao jedinstveni građevinski objekat, a ne posebni Projekti</p>	<p>Predlog nije prihvaćen.</p> <p>Predmetna materija regulisana je Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata.</p>
<p>2.16 Komentar - Član 38 stav 3 “Investitor je dužan da, najmanje 90 dana prije početka radova iz stava 1 ovog člana, pisanim putem obavijesti lica iz stava 2 ovog člana o početku radova.”</p> <p>Predlog je 90 dana prije početka, zbog složenosti poslova</p>	<p>Predlog nije prihvatljiv. Smatramo da je rok “do 60” kako je dato u Nacrtu zakona o putevima, dovoljan rok za postupanje. Takođe, Investitor još u fazi izrade projektne dokumentacije obavještava lice koje je imaoc infrastrukture.</p>
<p>2.17 Komentar - Član 38 stav 4 “Kod rekonstrukcije ili izvođenja drugih radova na javnom putu kao i pri izgradnji javnog puta o trošku investitora izgradnje javnog puta, troškovi izmještanja objekata, postrojenja, uređaja, instalacija i vodove i prilagodjavanje nastalim promjenama pada na teret investitora</p>	<p>Predlog nije prihvatljiv.</p> <p>Prilikom izgradnje javnih puteva (magistralnih i regionalnih) nijesu građene – postavljene instalacije. Sve instalacije su postavljene naknanadno i to na način što je Direkcija za saobraćaj u skladu sa svojim ovlašćenjima koja su proizilažila iz dosadašnjeg Zakona o putevima</p>

<p>rekonstrukcije ili izgradnje puta.”</p> <p>Obrazloženje - U suprotnom bi bilo riječ o kršenju Ustavom zagarantovanih stečenih prava vlasnika ranije postavljene infrastrukture koji imaju upotreбne dozvole, što znači da imaju stečena prava, pa se ovim postupkom podriva pravna sigurnost zagarantovana Ustavom. Ukoliko je izmiještanje i potrebno onda se mora raditi o trošku onoga zbog koga se izmiještanje radi. Mogli bi razumjeti razloge kojim se vjerujemo rukovodio obrađivač teksta Nacrtu jer su igradnja i rekonsktrukcija javnih puteva poslovi od javnog interesa, ali je članom 2 Zakona o elektronskim komunikacijama djelatnost elektronskih komunikacija takođe djelatnost od javnog interesa pa se ovim Zakonom ne može jedan javni interes stavljati ispred drugog javnog interesa, te dakle vlasnici vodova ne mogu biti dovedeni u situaciju da trpe štetu zbog ostvarivanja ciljeva druge javne djelatnosti koja nema primat ili bar nije kao takva definisana pozitivnim propisima.</p> <p>U praksi je ove radove veoma često nemoguće realizovati (nezavršena eksproprijacija zemljišta, neobezbjeden koridor tj. trasa, nezaštićenost od radova na realizaciji rekonstrukcije/izgradnje puta i sl.). Što je sa upotreбnom dozvolom, stečenim pravima i obligacionim odnosima sa organom koji gazduje predmetnim putem?</p>	<p>(„Sl. List RCG., br.42/04 i „Sl. List CG., br.21/09, 54/09, 40/10, 36/11, 40/11 i 92/17) član 16 izdavala saobraćajno – tehničke uslove za izradu projektne dokumentacije za postavljanje instalacija u kojima je detaljno propisan način u uslovu za postavljanje instalacija.</p> <p>Na projektnu dokumentaciju urađenu na osnovu propisanih uslova organ uprave je izdavao saobraćajnu saglasnost i odobrenje za postavljanje instalacija.</p> <p>Na osnovu izdate saobraćajne saglasnosti organa uprave za postavljanje instalacija, na državnom putu, vlasnici odnosno imaoci predmetnih instalacija stiču pravo da iste postave u trupu puta odnosno putnom zemljištu van trupa puta.</p> <p>Saglasnošću je precizirano da u slučaju potrebe za rekonstrukcijom ili opravkom državnog puta, ili objekta na putu vlasnici odnosno imaoci predmetnih instalacija su dužni da instalacije izmjeste i prilagode novonastalim uslovima o svom trošku.</p> <p>Napomena: Sve instalacije su postavljene po zahtjevu imaoca istih.</p>
<p>2.18 Komentar član 38 stav 5 brisati</p> <p>Obrazloženje - Brisati jer je pitanje štete regulisano Zakonom o obligacionim odnosima i zavisi od više faktora na strani investitora izgradnje/rekonstrukcije puta kao i na strani imaoca ugrađene infrastrukture za koju se traži izmiještanje.</p>	<p>Predlog nije prihvatljiv. Predmetni stav 5 predstavlja cjelinu sa st. 1, 2, 3 i 4.</p>
<p>MTEL</p> <p>3.1 Komentar - Član 4 stav 1 tačka 27 dopuna predmetne definicije sa pojmom komercijalni objekti „prateći sadržaji puta su površine i objekti za pružanje različitih usluga korisnicima puta (stanice za snabdijevanje</p>	<p>Predlog je prihvaćen.</p>

<p>motornih vozila gorivom, mjesta za punjenje vozila na električni pogon, odmorišta, parkirališta, moteli, restorani, servisi, prodavnice i drugi <u>komercijalni objekti u kojima se usluga neposredno pruža od strane osoblja pružaoca usluge</u></p>	
<p>3.2 Komentar - član 4 stav 1 tač 29, 30 i 31 "trebalo bi možda preciznije definisati putno zemljишte i putni pojas, i napraviti razliku. Možda u definicijama dodati i definiciju putnog pojasa jer se kasnije u tekstu zakona pominje na više mesta pa može stvarati nedoumice u primjeni"</p>	<p>Predlog je prihvaćen.</p>
<p>3.3 Komentar - Član 12 "trebalo bi dodati kao što je bilo u starom zakonu da je to površina koja se koristi za saobraćaj po bilo kom osnovu i koja je dostupna većem broju korisnika. Takođe da jedinica lokalne samouprave određuje nekategorisane puteve, vodi evidenciju itd.. (registar) što je jako bitno jer nije ni svaki put nekategorisani put, već samo onaj koji je propisom lokalne samouprave proglašen za nekategorisani put"</p>	<p>Predlog je prihvaćen.</p>
<p>3.4 Komentar - Član 22 stav 1 tačka 10 da glasi "naknada za postavljanje cjevovoda, vodovoda, kanalizacije, električnih, telefonskih i telegrafskih vodova na javnom putu, antenskih uređaja i opreme i infrastrukture drugih sličnih djelatnosti ugrađene na javnom putu"</p> <p>Obrazloženje - dodatak za antenske uređaje i opremu iz razloga usklađivanja jer sve opštinske odluke o naknadama za korišćenje puteva koje se donose na osnovu ovog zakonu sadrže ovu formulaciju.</p>	<p>Predlog je prihvaćen.</p>
<p>3.5 Komentar - Član 22 stav 1 tačka 12) da glasi „naknada za izgradnju komercijalnih</p>	<p>Predlog je prihvaćen.</p>

objekata koji čine prateće sadržaje puta, kojima je omogućen direktni pristup sa javnog puta, zavisno od vrste, kategorije i površine objekta;”

tačka 13) „godišnja naknada za korišćenje komercijalnih objekata koji čine prateće sadržaje puta, kojima je omogućen direktni pristup sa javnog puta, zavisno od vrste, kategorije i površine objekta”.

Obrazloženje - zbog u praksi poznatih sporova sa lokalnim samoupravama, i različitim tumačenja, jako je bitno u smislu ovog zakona definisati šta su i koji su to komercijalni objekti, odnosno jasno razdvojiti objekte infrastrukture od komercijalnih objekata. Tumačeći i stari zakon i Nacrt novog zakona, nedvosmislena je intencija zakonodavca da propisivanjem različitih naknada u tač. 10 i 11 i tač. 12 i 13 jasno razgraniči objekte infrastrukture (elektronske, telefonske, antenske uređaje i opremu...) od komercijalnih objekata, i da ih na taj način i različito tretira prilikom određivanja naknada. Kako ni jednim zakonskim ili podzakonskim aktom nije precizno propisano šta se smatra komercijalnim objektom, stava smo da se komercijalnim objektima mogu smatrati jedino objekti gdje se obavlja registrovana djelatnost obveznika naknade na način što se neposredno u objektu vrši promet roba i usluga koje se evidentiraju preko fiskalizovane registar kase (prodajna mjesta, šopovi...). Antenski stubovi (kao i drugi infrastrukturni objekti – dalekovodi, vodovodne stanice, trafostanice...) su sa aspekta putne infrastrukture pasivni – nekomercijalni objekti, budući da se usluga kod njih ne pruža eksploatašnjem putne infrastrukture, već se usluzi kod antenskih stubova pristupa bežičnim prenosom, kod dalekovoda žicom, vodovoda cjevovodom itd.

Ovakav stav potvrđuju misljenja Agencije za elektronske komunikacije i Direkcije za saobraćaj

<p>3.6 Komentar - Član 22 stav 6 da glasi: "Visinu naknada za opštinske puteve iz stava 1 tač. 3 do 13 ovog člana utvrđuje nadležni organ jedinice lokalne samouprave, uz prethodnu saglasnost Vlade, pri čemu ova nakanada ne može biti veća od naknade utvrđene za državne puteve"</p>	<p>Predlog je prihvaćen.</p>
<p>3.7 Komentar - Član 23 dodati novi stav koji glasi: "Predlažemo da se predviđa da se u slučaju zajedničke izgradnje infrastrukture na putnom zemljištu sa državnim organima i/ili organima lokalne samouprave, koja će nakon toga biti u zajedničkom vlasništvu (ili što je još češći slučaj da se vlasnički podijeli npr 50%-50% optičkih vlakana u određenom kablju, nakon čega se svaki subjekt vlasnički uknjiži na svom dijelu kabla tj. vlakna) ne može naplaćivati naknada iz ovog člana, tj. da se izuzmu od obaveze naknade"</p>	<p>Predlog nije prihvatljiv. Predmetna tema ne može biti predmet Zakona o putevima.</p>
<p>3.8 Komentar - Član 24 stav 12 „Bliže kriterijume za utvrđivanje visine naknade za upotrebu lokalnog puta, njegovog dijela ili putnog objekta, uslove popusta ili sniženja infrastrukturne naknade, njegovog dijela ili putnog objekta za ukupan iznos naplaćene putarine propisuje organ lokalne samouprave.“ Obrazloženje - treba definisati da ove naknade moraju korespondirati sa naknadama iz prethodnog stava, odnosno na neki način biti umanjene uvažavajući veću kategoriju državnih puteva.</p>	<p>Predlog nije prihvatljiv. Zakonom se ne može urediti visina naknade za korišćenja opštinskih puteva. Naime, visina naknade se utvrđuje posebnom procedurom uzimajući u obzir sve parametre i kriterijume.</p>